

DIRECTIVA (UE) 2019/1937 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI**din 23 octombrie 2019****privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 16, articolul 43 alineatul (2), articolul 50, articolul 53 alineatul (1), articolele 91, 100 și 114, articolul 168 alineatul (4), articolul 169, articolul 192 alineatul (1) și articolul 325 alineatul (4), precum și Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 31,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Curții de Conturi (¹),

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European (²),

după consultarea Comitetului Regiunilor,

având în vedere avizul din 30 noiembrie 2018 al grupului de experți prevăzut la articolul 31 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară (³),

întrucât:

- (1) Persoane care lucrează pentru o organizație publică sau privată sau sunt în contact cu o astfel de organizație în contextul activităților lor profesionale sunt deseori primele care află despre amenințări sau prejudicii aduse interesului public, apărute în acest context. Prin raportarea încălcărilor dreptului Uniunii care aduc atingere interesului public, astfel de persoane acționează ca avertizori și joacă prin urmare un rol esențial în demascarea și prevenirea unor astfel de încălcări și în garantarea bunăstării societății. Cu toate acestea, potențialii avertizori sunt adesea descurajați să semnaleze preocupările sau suspiciunile lor de teamă unor represalii. În acest context, importanța de a asigura un nivel echilibrat și eficient de protecție a avertizorilor este recunoscută din ce în ce mai mult, atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel internațional.
- (2) La nivelul Uniunii, raportările și divulgările publice de către avertizori reprezintă o componentă în amonte pentru aplicarea dreptului și a politicilor Uniunii. Acestea alimentează sistemele naționale și europene de aplicare a legii cu informații care permit depistarea, investigarea și urmărirea penală eficace a încălcărilor dreptului Uniunii, crescând astfel transparența și responsabilizarea.
- (3) În anumite domenii de politică, încălcările dreptului Uniunii, indiferent dacă sunt calificate, în temeiul dreptului intern, ca încălcări administrative, penale sau ca alte tipuri de încălcări, pot cauza prejudicii grave interesului public, prin faptul că acestea creează riscuri semnificative pentru bunăstarea societății. Atunci când sunt identificate deficiențe în materie de aplicare a legii în domeniile respective, iar avertizorii se află, de obicei, într-o poziție privilegiată pentru a divulga încălcările, este necesar să se consolideze aplicarea legii prin introducerea unor canale de raportare eficace, confidențiale și sigure și prin asigurarea faptului că avertizorii sunt protejați în mod eficace împotriva represaliilor.
- (4) Protecția avertizorilor prevăzută în prezent în Uniune este fragmentată de la un stat membru la altul și este repartizată în mod inegal între domeniile de politică. Consecințele încălcărilor dreptului Uniunii cu o dimensiune transfrontalieră care au fost raportate de avertizori ilustrează modul în care o protecție insuficientă într-un stat membru are un impact negativ asupra funcționării politicilor Uniunii nu numai în respectivul stat membru, ci și în alte state membre și în Uniune în ansamblul său.
- (5) Ar trebui să se aplique standarde comune minime care să asigure faptul că avertizorii sunt protejați în mod eficace în ceea ce privește actele și domeniile de politică în care este necesar să se consolideze aplicarea legii, raportarea insuficientă de către avertizori este un factor major care afectează aplicarea legii, iar încălcările dreptului Uniunii pot cauza prejudicii grave interesului public. Statele membre ar putea decide să extindă aplicarea dispozițiilor naționale la alte domenii, în vederea asigurării existenței unui cadru cuprinzător și coerent referitor la protecția avertizorilor la nivel național.

(¹) JO C 405, 9.11.2018, p. 1.

(²) JO C 62, 15.2.2019, p. 155.

(³) Poziția Parlamentului European din 16 aprilie 2019 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 7 octombrie 2019.

- (6) Protecția avertizorilor este necesară pentru a îmbunătăți aplicarea dreptului Uniunii privind achizițiile publice. Este necesar nu numai să se prevină și să se detecteze frauda și corupția în contextul execuției bugetului Uniunii, dar și să se abordeze asigurarea insuficientă a respectării normelor privind achizițiile publice de către autoritățile contractante naționale și de către entitățile contractante în legătură cu executarea de lucrări, furnizarea de bunuri sau prestarea de servicii. Încălcarea acestor norme creează denaturări ale concurenței, crește costurile aferente activității comerciale, subminează interesele investitorilor și ale acționarilor și, în general, reduce atractivitatea pentru investiții și creează condiții de concurență inechitabile pentru toate întreprinderile din Uniune, afectând astfel buna funcționare a pieței interne.
- (7) În domeniul serviciilor financiare, valoarea adăugată a protecției avertizorilor a fost deja recunoscută de către legiuitorul Uniunii. În urma crizei financiare, care a dezvăluit deficiențe grave în aplicarea normelor relevante, au fost introduse, într-un număr semnificativ de acte legislative în domeniul serviciilor financiare, așa cum a fost deja indicat de către Comisie în comunicarea sa din 8 decembrie 2010 intitulată „Consolidarea regimurilor de sancțiuni în sectorul serviciilor financiare”, măsuri de protecție a avertizorilor, printre care canale de raportare interne și externe, precum și o interdicție explicită a represaliilor. În special, în contextul cadrului prudențial aplicabil instituțiilor de credit și firmelor de investiții, Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁴⁾ prevede protecția avertizorilor, care se aplică în contextul Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁵⁾.
- (8) În ceea ce privește siguranța produselor introduce pe piața internă, întreprinderile implicate în lanțul de producție și de distribuție reprezintă sursa principală de colectare a elementelor de probă, având ca rezultat faptul că raportările efectuate de către avertizori în astfel de întreprinderi să aibă o valoare adăugată ridicată, întrucât aceștia sunt mult mai aproape de informațiile privind posibile practici abuzive și ilicite de fabricare, import sau distribuție referitoare la produse nesigure. Prin urmare este necesară introducerea protecției avertizorilor în legătură cu cerințele de siguranță aplicabile produselor reglementate prin legislația de armonizare a Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în anexele I și II la Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁶⁾, și în privința cerințelor de siguranță generală a produselor, astfel cum sunt reglementate de Directiva 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁷⁾. Protecția avertizorilor, astfel cum este prevăzută de prezenta directivă ar fi, de asemenea, deosebit de utilă pentru evitarea deturării armelor de foc, a pieselor și a componentelor acestora, a munițiilor, precum și a produselor din domeniul apărării, întrucât ar încuraja raportarea încălcărilor dreptului Uniunii, cum ar fi fraudarea documentelor, modificarea etichetării și achiziționarea frauduloasă de arme de foc în cadrul Uniunii, aceste încălcări implicând adesea o deturare de la piață legală spre piață ilegală. Protecția avertizorilor, astfel cum este prevăzută de prezenta directivă ar sprijini, de asemenea, preventirea fabricării ilicite de explozivi artizanali, contribuind la aplicarea corectă a restricțiilor și a controalelor privind precursorii de explozivi.
- (9) Importanța protecției avertizorilor în ceea ce privește prevenirea și descurajarea încălcărilor normelor Uniunii privind siguranța transporturilor, care pot periclită viața oamenilor, a fost deja recunoscută în actele sectoriale ale Uniunii din domeniul siguranței aviației, și anume în Regulamentul (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁸⁾, și în domeniul siguranței transporturilor maritime, și anume în Directivele 2013/54/UE⁽⁹⁾ și 2009/16/CE⁽¹⁰⁾ ale Parlamentului European și ale Consiliului, care prevăd măsuri adaptate de protecție avertizorilor, precum și canale de raportare specifice. Aceste acte prevăd, de asemenea, protecția lucrătorilor care raportează propriile greșeli neintenționate împotriva represaliilor, așa-numita „cultură justă”.

⁽⁴⁾ Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1).

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformatitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011 (JO L 169, 25.6.2019, p. 1).

⁽⁷⁾ Directiva 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 decembrie 2001 privind siguranța generală a produselor (JO L 11, 15.1.2002, p. 4).

⁽⁸⁾ Regulamentul (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014 privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului, și a Regulamentelor (CE) nr. 1321/2007 și (CE) nr. 1330/2007 ale Comisiei (JO L 122, 24.4.2014, p. 18).

⁽⁹⁾ Directiva 2013/54/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind anumite responsabilități ale statului de pavilion referitoare la respectarea și asigurarea aplicării Convenției din 2006 privind munca în domeniul maritim (JO L 329, 10.12.2013, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Directiva 2009/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind controlul statului portului (JO L 131, 28.5.2009, p. 57).

Este necesar să se completeze elementele existente ale protecției avertizorilor în aceste două sectoare, precum și să se asigure protecție pentru alte moduri de transport, și anume transportul pe căile navigabile interioare, transportul rutier și feroviar, pentru a îmbunătăți aplicarea standardelor de siguranță în privința acestor moduri de transport.

- (10) În ceea ce privește domeniul protecției mediului, colectarea de elemente de probă, prevenirea, depistarea și combaterea infracțiunilor ecologice și a comportamentelor ilegale continuă să fie o provocare și acțiunile în acest sens trebuie să fie consolidate, după cum s-a recunoscut în Comunicarea Comisiei din 18 ianuarie 2018 intitulată „Acțiuni ale UE în vederea îmbunătățirii conformării cu legislația de mediu și a guvernanței de mediu”. Având în vedere faptul că înainte de intrarea în vigoare a prezentei directive singurele norme de protecție a avertizorilor existente referitoare la protecția mediului erau prevăzute într-un act sectorial, și anume Directiva 2013/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹⁾, introducerea unei astfel de protecții este necesară pentru a se asigura respectarea eficace a *acquis-ului* Uniunii în domeniul mediului, ale cărui încălcări pot aduce prejudicii interesului public, cu efecte care s-ar putea repercuta dincolo de frontierele naționale. Introducerea unei astfel de protecții este, de asemenea, relevantă în cazul în care produsele nesigure pot produce daune de mediu.
- (11) Îmbunătățirea protecției avertizorilor ar contribui, de asemenea, la prevenirea și descurajarea încălcării normelor Comunității Europene a Energiei Atomice privind securitatea nucleară, protecția radiologică și gestionarea responsabilă și sigură a combustibilului uzat și a materialelor radioactive. Aceasta ar consolida, în egală măsură, îmbunătățirea unei veritabile culturi a securității nucleare și, în special, ale articolului 8b alineatul (2) litera (a) din directiva menționată, care prevăd, printre altele, că autoritatea de reglementare competentă instituie sisteme de management care acordă prioritatea cuvenită securității nucleare și promovează, la toate nivelurile personalului și conducerii, capacitatea de a pune sub semnul întrebării realizarea efectivă a principiilor și practicilor relevante de securitate și de a raporta în timp util aspectele legate de securitate.
- (12) Introducerea unui cadru de protecție a avertizorilor ar contribui, de asemenea, la consolidarea aplicării dispozițiilor existente și la prevenirea încălcării normelor Uniunii în domeniul lanțului alimentar și, în special, în domeniul siguranței alimentelor și a hranei pentru animale, precum și a sănătății, bunăstării și protecției animalelor. Diferitele norme ale Uniunii instituite în aceste domenii sunt puternic interconectate. Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾ stabilește principiile și cerințele generale care stau la baza tuturor măsurilor la nivelul Uniunii și la nivel național legate de produsele alimentare și de hrana pentru animale, cu un accent deosebit pe siguranța alimentară, cu scopul de a asigura un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a intereselor consumatorilor în raport cu produsele alimentare, precum și funcționarea eficace a pieței interne. Respectivul regulament prevede, printre altele, că operatorii din sectorul alimentar și al hranei pentru animale sunt împiedicați să își descurajeze angajații sau alte persoane să coopereze cu autoritățile competente atunci când o astfel de cooperare ar putea preveni, reduce sau elimina un risc generat de produsele alimentare. Legiuitorul Uniunii a adoptat o abordare similară în domeniul sănătății animalelor prin Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁾, care instituie norme de prevenire și control al bolilor animalelor care sunt transmisibile la animale sau la oameni și în domeniul protecției și bunăstării animalelor de fermă, ale animalelor utilizate în scopuri științifice, ale animalelor în timpul transportului și ale animalelor la momentul uciderii, prin Directiva 98/58/CE a Consiliului⁽⁴⁾ și Directiva 2010/63/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁵⁾, și respectiv prin Regulamentele (CE) nr. 1/2005⁽⁶⁾ și (CE) nr. 1099/2009⁽⁷⁾ ale Consiliului.

⁽¹⁾ Directiva 2013/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iunie 2013 privind siguranța operațiunilor petroliere și gaze offshore și de modificare a Directivei 2004/35/CE (JO L 178, 28.6.2013, p. 66).

⁽²⁾ Directiva 2009/71/Euratom din 25 iunie 2009 de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare (JO L 172, 2.7.2009, p. 18).

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare (JO L 31, 1.2.2002, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a unor acte din domeniul sănătății animalelor („Legea privind sănătatea animală”) (JO L 84, 31.3.2016, p. 1).

⁽⁵⁾ Directiva 98/58/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind protecția animalelor de fermă (JO L 221, 8.8.1998, p. 23).

⁽⁶⁾ Directiva 2010/63/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 septembrie 2010 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice (JO L 276, 20.10.2010, p. 33).

⁽⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97 (JO L 3, 5.1.2005, p. 1).

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 1099/2009 al Consiliului din 24 septembrie 2009 privind protecția animalelor în momentul uciderii (JO L 303, 18.11.2009, p. 1).

- (13) Raportarea încălcărilor de către avertizori poate fi esențială pentru detectarea și prevenirea, reducerea sau eliminarea riscurilor la adresa sănătății publice și a protecției consumatorilor, riscuri rezultate din încălcări ale normelor Uniunii care, altfel, ar putea rămâne ascunse. În special, protecția consumatorilor este, de asemenea, strâns legată de cazurile în care produsele nesigure pot provoca daune considerabile consumatorilor.
- (14) Respectarea vieții private și protecția datelor cu caracter personal, care sunt consacrate ca drepturi fundamentale la articolele 7 și 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”), reprezintă alte domenii în care avertizorii pot contribui la divulgarea încălcărilor care pot afecta interesul public. Avertizorii pot, de asemenea, să contribuie la divulgarea încălcărilor Directivei (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹⁹⁾ privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatiche, care introduce cerința de notificare a incidentelor, inclusiv a celor care nu compromis datele cu caracter personal, și cerințe de securitate pentru entitățile care furnizează servicii esențiale în mai multe sectoare, de exemplu, energie, sănătate, transporturi, servicii bancare, pentru furnizorii de servicii digitale cheie, de exemplu, servicii de cloud computing, și pentru furnizorii de utilități de bază, precum apa, electricitatea și gazul. Raportările avertizorilor în acest domeniu sunt deosebit de importante pentru a preveni incidentele de securitate care ar afecta principalele activități economice și sociale și serviciile digitale utilizate pe scară largă, precum și pentru a preveni orice încălcare a normelor Uniunii privind protecția datelor. O astfel de raportare contribuie la asigurarea continuității serviciilor care sunt esențiale pentru buna funcționare a pieței interne și pentru bunăstarea societății.
- (15) Mai mult, protecția intereselor financiare ale Uniunii, care vizează combaterea fraudei, a corupției și a oricărora alte activități ilegale ce afectează cheltuielile Uniunii, colectarea veniturilor Uniunii și fondurile sau activele Uniunii, este un domeniu-cheie în care asigurarea este necesar ca respectarea dreptului Uniunii să fie consolidată. Consolidarea protecției intereselor financiare ale Uniunii este relevantă de asemenea, pentru executarea bugetului Uniunii privind cheltuielile efectuate în temeiul Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (Tratatul Euratom). Lipsa unor mecanisme eficace de aplicare a legii în domeniul protecției intereselor financiare ale Uniunii, inclusiv în privința prevenirii fraudei și a corupției la nivel național, conduce la scăderea veniturilor Uniunii și utilizarea necorespunzătoare a fondurilor Uniunii, ceea ce poate denatura investițiile publice, poate împiedica creșterea economică și poate submina încrederea cetățenilor în acțiunile Uniunii. Articolul 325 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede ca Uniunea și statele membre să combată frauda și orice alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii. Măsurile relevante ale Uniunii în acest sens includ, în special, Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului⁽²⁰⁾ și Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²¹⁾. Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 este completat, pentru cele mai grave tipuri de comportamente conexe fraudei, de Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului⁽²²⁾ și de Convenția privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene din 26 iulie 1995⁽²³⁾, elaborată în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, inclusiv de protocoalele la aceasta din 27 septembrie 1996⁽²⁴⁾, din 29 noiembrie 1996⁽²⁵⁾ și din 19 iunie 1997⁽²⁶⁾. Această convenție și protocoalele respective rămân în vigoare pentru statele membre pentru care Directiva (UE) 2017/1371 nu este obligatorie.
- (16) De asemenea, ar trebui stabilite standarde comune minime pentru protecția avertizorilor în cazul încălcărilor referitoare la piața internă, astfel cum sunt menționate la articolul 26 alineatul (2) din TFUE. În plus, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea”), măsurile Uniunii care vizează instituirea sau asigurarea funcționării pieței interne sunt menite să contribuie la eliminarea obstacolelor existente sau emergente din calea liberei circulații a mărfurilor sau a libertății de a presta servicii și de a contribui la eliminarea denaturării concurenței.
- (17) În mod specific, protejarea avertizorilor pentru a îmbunătăți aplicarea dreptului Uniunii în materie de concurență, inclusiv în materie de ajutoare de stat, ar fi utilă pentru a proteja funcționarea eficientă a piețelor din Uniune, pentru a asigura condiții de concurență echitabilă pentru întreprinderi și a aduce beneficii consumatorilor. În ceea ce privește normele în materie de concurență aplicabile întreprinderilor, importanța raportării de

⁽¹⁹⁾ Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatiche în Uniune (JO L 194, 19.7.2016, p. 1).

⁽²⁰⁾ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1).

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁽²²⁾ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

⁽²³⁾ JO C 316, 27.11.1995, p. 49.

⁽²⁴⁾ JO C 313, 23.10.1996, p. 2.

⁽²⁵⁾ JO C 151, 20.5.1997, p. 2.

⁽²⁶⁾ JO C 221, 19.7.1997, p. 2.

informații privilegiate în detectarea încălcărilor dreptului concurenței a fost deja recunoscută în cadrul politicii de clemență practicată de Comisie în temeiul articolului 4a al Regulamentului (CE) nr. 773/2004 al Comisiei⁽²⁷⁾, precum și prin introducerea recentă de către Comisie a unui instrument pentru avertizarea anonimă. Încălcările dreptului concurenței și a normelor privind ajutoarele de stat se referă la articolele 101, 102, 106, 107 și 108 din TFUE și la normele de drept derivat adoptate pentru aplicarea lor.

- (18) Încălcarea dreptului în materie de impozitare a societăților și a mecanismelor al căror scop constă în obținerea unui avantaj fiscal și sustragerea de la obligațiile legale, contracarând astfel obiectul sau scopul dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, afectează negativ buna funcționare a pieței interne. Astfel de încălcări și mecanisme pot genera o concurență fiscală neloială și o evaziune fiscală extinsă, denaturând condițiile de concurență echitabile pentru afaceri și determinând o pierdere de venituri fiscale pentru statele membre și pentru bugetul Uniunii în ansamblul său. Prezenta directivă ar trebui să prevadă măsuri de protecție împotriva represaliilor pentru persoanele care raportează mecanisme de sustragere și/sau abuzive care, în caz contrar, ar putea trece neobservate, în vederea consolidării capacității autorităților competente de a proteja buna funcționare a pieței interne și de a elimina denaturările și barierele în calea comerțului care afectează competitivitatea societăților în cadrul pieței interne, și care sunt legate direct de normele privind libera circulație și care, de asemenea, prezintă relevanță pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat. Protecția avertizorilor astfel cum este prevăzută în prezenta directivă se adaugă inițiatiilor recente ale Comisiei care vizează îmbunătățirea transparenței și a schimbului de informații în domeniul fiscal și crearea unui mediu fiscal mai echitabil pentru întreprinderi în cadrul Uniunii, cu scopul de a spori eficacitatea statelor membre în ceea ce privește identificarea mecanismelor de sustragere și/sau abuzive și contribuie astfel la descurajarea acestor mecanisme. Cu toate acestea, prezenta directivă nu armonizează dispozițiile referitoare la impozitare, de fond sau de procedură, și nu urmărește să consolideze punerea în aplicare a normelor naționale în domeniul impozitării societăților, fără a aduce atingere posibilității ca statele membre să utilizeze în acest scop informațiile raportate.
- (19) Articolul 2 alineatul (1) litera (a) definește domeniul de aplicare material al prezentei directive prin intermediul unei trimiteri la o listă de acte ale Uniunii prevăzută în anexă. Acest lucru implică faptul că, atunci când respectivele acte ale Uniunii își definesc, la rândul lor, domeniul de aplicare material prin trimitere la actele Uniunii enumerate în anexele lor, aceste din urmă acte fac parte, de asemenea, din domeniul de aplicare material al prezentei directive. În plus, trimiterea la actele din anexă ar trebui înțeleasă ca inclusiv să includă toate măsurile de punere în aplicare sau actele delegate naționale sau ale Uniunii adoptate în temeiul acelor respective. Mai mult, trimiterea la actele Uniunii din anexă se înțelege ca o trimitere dinamică, în conformitate cu sistemul standard de trimitere pentru actele juridice ale Uniunii. Astfel, dacă un act al Uniunii din anexă a fost sau este modificat, trimiterea se referă la acutl astfel cum a fost modificat; dacă un act al Uniunii din anexă a fost sau este înlocuit, trimiterea se referă la noul act.
- (20) Anumite acte ale Uniunii, în special în domeniul serviciilor financiare, cum ar fi Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁸⁾ și Directiva de punere în aplicare (UE) 2015/2392 a Comisiei⁽²⁹⁾, adoptată pe baza reglementului respectiv, conțin deja norme detaliate privind protecția avertizorilor. Orice reguli specifice în acest sens prevăzute în astfel de acte legislative existente ale Uniunii, inclusiv în actele Uniunii enumerate în partea II din anexa la prezenta directivă, care sunt adaptate la sectoarele relevante, ar trebui să fie menținute. Acest lucru este deosebit de important pentru a determina care dintre entitățile juridice din domeniul serviciilor financiare, al prevenirii spălării banilor și al finanțării terorismului sunt în prezent obligate să instituie canale interne de raportare. Totodată, pentru a asigura coerența și securitatea juridică în toate statele membre, prezenta directivă ar trebui să fie aplicabilă în toate aspectele care nu sunt reglementate în temeiul actelor sectoriale, și ar trebui, prin urmare, să completeze astfel de acte, astfel încât acestea să fie pe deplin aliniate la standardele minime. În special, prezenta directivă ar trebui să prevadă mai în detaliu modul în care sunt concepute canalele de raportare interne și externe, obligațiile autorităților competente și formele specifice de protecție care urmează să fie oferite la nivel național împotriva represaliilor. În acest sens, articolul 28 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1286/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁰⁾ prevede posibilitatea ca statele membre să prevadă un canal intern de raportare în domeniul reglementat de reglementul respectiv. Din motive de coerență cu standardele minime prevăzute de prezenta directivă, obligația de a institui canale interne de raportare prevăzute în prezenta directivă ar trebui să se aplique și în ceea ce privește Regulamentul (UE) nr. 1286/2014.

⁽²⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul CE (JO L 123, 27.4.2004, p. 18).

⁽²⁸⁾ Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (reglementul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei (JO L 173, 12.6.2014, p. 1).

⁽²⁹⁾ Directiva de punere în aplicare (UE) 2015/2392 a Comisiei din 17 decembrie 2015 privind Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește raportarea către autoritățile competente a încălcărilor efective sau potențiale ale acestui reglement (JO L 332, 18.12.2015, p. 126).

⁽³⁰⁾ Regulamentul (UE) nr. 1286/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind documentele cu informații esențiale referitoare la produsele de investiții individuale structurate și bazate pe asigurări (PRIIP) (JO L 352, 9.12.2014, p. 1).

- (21) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere protecției acordate lucrătorilor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă. În special, în domeniul securității și al sănătății în muncă, articolul 11 din Directiva 89/391/CEE a Consiliului⁽¹⁾ impune deja statelor membre să se asigure că angajatorilor referitoare la luarea de măsuri adecvate pentru a atenua riscurile pentru lucrători și/sau pentru a înălță sursele de pericol. Lucrătorii și reprezentanții acestora au dreptul, în temeiul Directivei respective, de a semnală autorității competente eventuale probleme în cazul în care consideră că măsurile luate și mijloacele puse la dispoziție de angajator nu sunt adaptate scopului de asigurare a securității și a sănătății.
- (22) Statele membre pot decide să prevadă ca raportările privind plângerile la nivel interpersonal care afectează exclusiv persoana care efectuează raportarea, și anume plângerile cu privire la conflicte interpersonale între persoana care efectuează raportarea și un alt lucrător, să poată fi direcționate către alte proceduri.
- (23) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere protecției acordate prin procedurile de raportare a eventualelor activități ilegale, inclusiv a fraudei sau a corupției, care dăunează intereselor Uniunii, sau pentru raportarea unor comportamente legate de îndeplinirea unor sarcini profesionale care ar putea constitui o încălcare gravă a obligațiilor funcționarilor și ale celorlați agenți ai Uniunii Europene stabilite la articolele 22a, 22b și 22c din Statutul funcționarilor Uniunii Europene și Regimul aplicabil celorlați agenți ai Uniunii, prevăzut în Regulamentul (CEE, Euratom, CECO) nr. 259/68 al Consiliului⁽²⁾. Prezenta directivă ar trebui să se aplique în cazul în care funcționarii și ceilalți agenți ai Uniunii raportează încălcări care apar într-un context profesional în afara raporturilor lor de muncă cu instituțiile, organele, oficile sau agențiile Uniunii.
- (24) Securitatea națională rămâne responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru. Prezenta directivă nu ar trebui să se aplique raportările privind încălcări legate de achiziții care implică aspecte de apărare sau de securitate, în cazul în care acestea sunt reglementate de articolul 346 din TFUE, în conformitate cu jurisprudența Curții. În cazul în care statele membre decid să extindă protecția prevăzută de directivă la alte domenii sau acte care nu intră în domeniul său de aplicare material, ar trebui ca statele membre respective să poată adopta dispoziții specifice pentru a proteja interesele esențiale în materie de securitate națională în această privință.
- (25) De asemenea, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere protecției informațiilor clasificate care, conform dreptului Uniunii sau actelor cu putere de lege ori actelor administrative în vigoare în statul membru în cauză, trebuie să fie protejate, din rațiuni de securitate, împotriva accesului neautorizat. Mai mult, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor care decurg din Decizia 2013/488/UE a Consiliului⁽³⁾ sau din Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei⁽⁴⁾.
- (26) Prezenta directivă nu ar trebui să afecteze protecția confidențialității comunicațiilor dintre avocați și clienții acestora („secretul profesional al avocatului”), astfel cum se prevede în dreptul intern și, după caz, în dreptul Uniunii, în conformitate cu jurisprudența Curții. În plus, prezenta directivă nu ar trebui să afecteze obligația de a menține natura confidențială a comunicațiilor furnizorilor de servicii medicale, inclusiv a terapeuților, cu pacienții lor, precum și confidențialitatea dosarelor pacienților („confidențialitatea informațiilor medical”), astfel cum se prevede în dreptul intern și în dreptul Uniunii.
- (27) Membrii unor profesii, alții decât avocații și furnizorii de servicii medicale, ar trebui să beneficieze de protecție în temeiul prezentei directive atunci când raportează informații protejate de normele profesionale aplicabile, cu condiția ca raportarea informațiilor respective să fie necesară în scopul dezvăluirii unei încălcări care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive.
- (28) Deși prezenta directivă ar trebui să prevadă, în anumite condiții, o exonerare limitată de răspundere, inclusiv de răspundere penală, în cazul unei încălcări a confidențialității, aceasta nu ar trebui să aducă atingere normelor naționale privind procedura penală, în special celor care vizează garantarea integrității investigațiilor și a procedurilor sau a dreptului la apărare al persoanelor vizate. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere introducerii unor măsuri de protecție în alte tipuri de drept procedural intern, în special inversării sarcinii probei în procedurile administrative, civile sau de dreptul muncii de la nivel național.
- (29) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere normelor naționale privind exercitarea drepturilor reprezentanților angajaților la informare, consultare și participare la negocieri colective și privind apărarea de către acestora a drepturilor de muncă ale lucrătorilor. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere nivelului de protecție acordat prin prezenta directivă.

⁽¹⁾ Directiva 89/391/CEE a Consiliului din 12 iunie 1989 privind punerea în aplicare de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă (JO L 183, 29.6.1989, p. 1).

⁽²⁾ JO L 56, 4.3.1968, p. 1.

⁽³⁾ Decizia 2013/488/UE a Consiliului din 23 septembrie 2013 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 274, 15.10.2013, p. 1).

⁽⁴⁾ Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei din 13 martie 2015 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 72, 17.3.2015, p. 53).

- (30) Prezenta directivă nu ar trebui să se aplice cazurilor în care persoanele care, pe baza consumării lor dată în cunoștință de cauză, au fost identificate ca informatori sau înregistrate ca atare în bazele de date gestionate de autoritățile desemnate la nivel național, cum ar fi autoritățile vamale, și care raportează încălcări autorităților de aplicare a legii, în schimbul unor recompense sau compensații. Aceste raportări se efectuează în conformitate cu proceduri specifice care vizează garantarea anonimatului unor astfel de persoane în vederea protejării integrității fizice a acestora și care sunt diferite de canalele de raportare prevăzute de prezenta directivă.
- (31) Persoanele care raportează informații referitoare la amenințări sau prejudicii aduse interesului public obținute în contextul activităților lor profesionale își exercită dreptul la libertatea de exprimare. Dreptul la libertatea de exprimare și la informare, consacrat la articolul 11 din Cartă și la articolul 10 din Convenția pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cuprinde dreptul de a primi sau de a transmite informații, precum și libertatea și pluralismul mijloacelor de informare în masă. În consecință, prezenta directivă se bazează pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) referitoare la dreptul la libertatea de exprimare, precum și pe principiile elaborate pe această bază de către Consiliul European în Recomandarea sa privind protecția avertizorilor adoptată de către Comitetul de Miniștri la 30 aprilie 2014.
- (32) Pentru a beneficia de protecție în temeiul prezentei directive, persoanele care efectuează raportări ar trebui să aibă motive rezonabile să credă, prin prisma circumstanțelor și a informațiilor de care dispun în momentul raportării, că aspectele pe care le raportează sunt adevărate. Această cerință este o garanție esențială împotriva unor raportări răuvoioare, neseroase sau abuzive, deoarece se asigură faptul că persoanele care, la momentul raportării, au raportat intenționat și cu bună știință informații greșite sau înșelătoare nu beneficiază de protecție. În același timp, prin această cerință se asigură faptul că protecția nu este pierdută atunci când persoana care efectuează raportarea a prezentat din greșeală informații inexacte referitoare la încălcări. În mod similar, persoanele care efectuează raportări ar trebui să aibă dreptul la protecție în temeiul prezentei directive în cazul în care au motive întemeiate să credă că informațiile raportate se încadrează în domeniul său de aplicare. Motivele care stau la baza raportării de către persoanele care efectuează raportarea nu ar trebui să aibă relevanță pentru a se stabili dacă aceasta ar trebui să primească protecție.
- (33) Persoanele care efectuează raportări se simt în mod normal mai în largul lor să raporteze intern, cu excepția cazului în care au motive să raporteze extern. Studiile empirice arată că majoritatea avertizorilor tind să raporteze intern, în cadrul organizației pentru care lucrează. Raportarea internă este, de asemenea, cea mai bună modalitate de a furniza informații persoanelor care pot contribui la soluționarea timpurie și eficace a riscurilor la adresa interesului public. În același timp, persoana care efectuează raportarea ar trebui să aibă posibilitatea de a alege cel mai adecvat canal de raportare, în funcție de circumstanțele individuale ale fiecărui caz. În plus, este necesar să se protejeze divulgările publice, ținând seama de principiile democratice, cum ar fi transparența și responsabilitatea, și de drepturile fundamentale precum libertatea de exprimare și libertatea și pluralismul mijloacelor de informare în masă, asigurându-se totodată un echilibru între interesul angajatorilor de a-și administra organizațiile și de a-și proteja interesele, pe de o parte, și interesul publicului de a fi apărat de orice prejudeciu, pe de altă parte, în conformitate cu criteriile dezvoltate în jurisprudența CEDO.
- (34) Fără a aduce atingere obligațiilor existente de a institui prevederi cu privire la raportarea anonimă în temeiul dreptului Uniunii, ar trebui să fie posibil ca statele membre să decidă dacă entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente sunt obligate să accepte raportări anonime privind încălcări care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive și să întreprindă acțiuni subsecvente. Cu toate acestea, persoanele care au raportat în mod anonim sau care au făcut divulgări publice în mod anonim care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive și care îndeplinește condițiile acesteia ar trebui să beneficieze de protecție în temeiul prezentei directive în cazul în care sunt ulterior identificate și suferă represalii.
- (35) Prezenta directivă ar trebui să prevadă că protecția se acordă în cazurile în care persoanele raportează în temeiul dreptului Uniunii către instituțiile, organele, oficile sau agențiile Uniunii, de exemplu în contextul fraudei cu privire la bugetul Uniunii.
- (36) Persoanele au nevoie de o protecție juridică specifică în cazul în care au luat cunoștință de informațiile pe care le raportează prin intermediul activităților lor profesionale și, prin urmare, sunt expuse riscului de represalii la locul de muncă, de exemplu, pentru încărcarea obligației de a păstra confidențialitatea sau a obligației de loialitate. Motivul care stă la baza necesității de a asigura protecția acestor persoane este poziția lor de vulnerabilitate economică în raport cu persoana de care depind *de facto* în activitatea pe care o desfășoară. În cazul în care nu există un astfel de dezechilibru de putere în contextul activităților profesionale, de exemplu în cazul reclamațiilor obișnuite sau al cetățenilor care asistă la încălcări, nu este necesar să se asigure protecția împotriva represaliilor.
- (37) Aplicarea eficace a dreptului Uniunii ar trebui să fie acordată unei game cât mai largi cu puțință de categorii de persoane care, indiferent dacă sunt cetățeni ai Uniunii sau resortișanți ai jărilor terțe, prin activitățile profesionale pe care le desfășoară, indiferent de natura acestor activități și de faptul că sunt sau nu remunerate, au un acces privilegiat la informații privind încălcări a căror raportare ar fi în interesul public și care pot antrena represalii pentru persoanele care le raportează. Statele membre ar trebui să se asigure că necesitatea protecției este stabilită în funcție de toate împrejurările relevante, și nu doar în funcție de natura relației, astfel încât să acopere întreaga gamă de persoane care au legătură, în sens larg, cu organizația în care s-a produs încălcarea.

- (38) Protecția ar trebui să se aplice, în primul rând, persoanelor care au statutul de „lucrători”, în înțelesul articolului 45 alineatul (1) din TFUE, astfel cum a fost interpretat de Curte, și anume persoanelor care, pentru o anumită perioadă de timp, prestează servicii pentru și sub conducerea altor persoane, în schimbul cărora primesc o remunerație. Așadar, protecția ar trebui să fie acordată și lucrătorilor în cadrul unor raporturi de muncă perioadă determinată, precum și persoanelor care au încheiat un contract de muncă sau un raport de muncă cu un agent de muncă temporară, care sunt tipuri de raporturi precare în care formele standard de protecție împotriva tratamentelor inechitabile sunt adesea dificil de aplicat. Conceptul de „lucrător” include, de asemenea, funcționarii publici, angajații serviciilor publice, precum și orice alte persoane care lucrează în sectorul public.
- (39) Protecția ar trebui, de asemenea, extinsă la categorii de persoane fizice care, deși nu sunt „lucrători” în înțelesul articolului 45 alineatul (1) din TFUE, pot juca un rol esențial în demascarea încălcărilor dreptului Uniunii și se pot afla într-o poziție de vulnerabilitate economică în contextul activităților lor profesionale. De exemplu, în ceea ce privește siguranța produselor, furnizorii sunt mult mai aproape de sursa informațiilor privind eventuale practici inechitabile și ilicite în ceea ce privește fabricarea, importul sau distribuția de produse nesigure; iar în ceea ce privește executarea fondurilor Uniunii, consultanții care își oferă serviciile se află într-o poziție privilegiată pentru a atrage atenția asupra încălcărilor pe care le observă. Astfel de categorii de persoane, care includ persoanele care desfășoară o activitate independentă de prestare de servicii, lucrătorii liber-profesioniști, contractanții, subcontractanții și furnizorii, fac, de regulă, obiectul unor represalii, care pot, de exemplu, să ia forma denunțării anticipate sau a anulării unui contract de servicii, a unei licențe sau a unei autorizații, precum și sub formă pierderii unor oportunități de afaceri, a pierderii de venituri, a unor constrângeri, intimidări sau hărțuire, a incluziei pe o listă neagră sau a boicotării afacerii sau a prejudiciului reputației lor. Acționarii și persoanele care se află în organele de conducere pot, de asemenea, suferi represalii, de exemplu, din punct de vedere finaniciar sau sub formă de intimidare ori hărțuire, de includere pe o listă neagră sau de prejudiciere a reputației lor. De asemenea, protecția ar trebui să fie acordată persoanelor al căror raport de muncă s-a încheiat și candidaților la ocuparea unui loc de muncă sau persoanelor urmărești să presteze servicii unei organizații, care obțin informații referitoare la încălcări în timpul procesului de recrutare sau al unei alte etape a negocierilor precontractuale și care ar putea suferi represalii, de exemplu sub formă de recomandări negative pentru angajare, de includere pe o listă neagră sau boicotare a afacerii.
- (40) Protecția eficace a avertizorilor presupune protejarea și a unor categorii de persoane care, deși nu se bazează din punct de vedere economic pe activitățile lor profesionale, pot suferi totuși represalii pentru faptul că raportează încălcări. Represaliile împotriva voluntarilor și a stagiarilor remunerati sau neremunerați s-ar putea manifesta prin faptul că nu se mai recurge la serviciile lor sau că li se oferă o recomandare negativă pentru angajare sau prin prejudicierea reputației sau a perspectivelor lor profesionale.
- (41) Ar trebui să se acorde protecție împotriva măsurilor represive luate nu numai în mod direct împotriva persoanelor care efectuează raportarea, dar și împotriva măsurilor represive care pot luate în mod indirect împotriva facilitatorilor, colegilor sau ruedelor persoanei care efectuează raportarea care se află, de asemenea, într-un raport profesional cu angajatorul sau cu clientul ori beneficiarul serviciilor persoanei care efectuează raportarea. Fără a aduce atingere protecției de care beneficiază reprezentanții sindicali sau reprezentanții lucrătorilor în această calitate în temeiul altor norme ale Uniunii și ale dreptului intern, aceștia ar trebui să beneficieze de protecția prevăzută de prezența directivă atât în cazul în care raportează în calitatea lor de lucrători, cât și în cazul în care au oferit consiliere și sprijin persoanei care efectuează raportarea. Represaliile indirecte includ și acțiunile întreprinse împotriva entității juridice pe care persoana care efectuează raportarea o deține, pentru care aceasta lucrează sau cu care are raporturi în context profesional, cum ar fi refuzul de a presta servicii, includerea pe o listă neagră sau boicotarea afacerii.
- (42) Detectarea și prevenirea în mod eficace a unui prejudiciu grav adus interesului public impune ca noțiunea de încălcare să includă și practicile abuzive, astfel cum sunt definite de jurisprudența Curții, și anume actele sau omisiunile care nu par a fi ilegale din punct de vedere formal, dar care încalcă obiectul sau scopul legii.
- (43) Prevenirea în mod eficace a încălcărilor dreptului Uniunii impune ca protecția să fie acordată persoanelor care furnizează informații necesare pentru a dezvăluî încălcări care au avut deja loc, încălcări care nu s-au concretizat încă, dar care sunt foarte susceptibile să aibă loc, acte sau omisiuni pe care persoana care efectuează raportarea are motive întemeiate să le considere încălcări, precum și încercări de disimulare a încălcărilor. Din aceleași motive, se justifică acordarea protecției și pentru persoanele care nu furnizează elemente de probă positive, dar care exprimă preocupări sau suspiciuni rezonabile. În același timp, protecția nu ar trebui să se aplice în cazul persoanelor care raportează informații care sunt deja pe deplin disponibile în domeniul public sau zvonuri nefondate.

- (44) Ar trebui să existe o legătură strânsă între raportare și tratamentul defavorabil suferit, în mod direct sau indirect, de către persoana care efectuează raportarea, pentru ca tratamentul defavorabil să fie considerat a fi reprezalii și, în consecință, pentru ca persoana să se poată bucura de protecție juridică în acest sens. Protecția eficace a persoanelor care efectuează raportări, ca mijloc de îmbunătățire a aplicării dreptului Uniunii, necesită o definiție amplă a represaliilor, care să înglobeze orice act sau omisiune apărută într-un context profesional și care le cauzează prejudicii persoanelor respective. Cu toate acestea, prezenta directivă nu ar trebui să împiedice angajatorii să ia decizii legate de locul de muncă care nu sunt determinante de raportare sau de divulgarea publică.
- (45) Protecția împotriva represaliilor ca mijloc de protejare a libertății de exprimare și a libertății și pluralismului mijloacelor de informare în masă ar trebui să fie furnizată atât persoanelor care raportează informații despre acte sau omisiuni în cadrul unei organizații („raportare internă”) sau către o autoritate externă („raportare externă”), cât și persoanelor care pun astfel de informații la dispoziția publicului, de exemplu, direct către public prin intermediul platformelor online sau al platformelor de comunicare socială, sau către mass-media, funcționari aleși, organizații ale societății civile, sindicate sau organizații profesionale și patronale.
- (46) Avertizorii reprezintă, în special, surse importante pentru jurnaliștii de investigație. Furnizarea unei protecții eficace a avertizorilor împotriva represaliilor crește securitatea juridică pentru potențialii avertizori și, prin urmare, încurajează avertizarea în interes public și prin mass-media. În acest sens, protecția avertizorilor ca surse jurnalistice este indispensabilă pentru a garanta rolul de „gardian” al jurnalismului de investigație în societățile democratice.
- (47) Pentru detectarea și prevenirea eficace a încălcărilor dreptului Uniunii, este crucial ca informațiile relevante să le parvină rapid persoanelor aflate cel mai aproape de sursa problemei, care sunt cele mai în măsură să investigeze și dispun de competențe pentru a remedia situația, acolo unde este posibil. Prin urmare, în principiu, persoanele care efectuează raportări ar trebui să fie încurajate să utilizeze mai întâi canalele interne de raportare și să raporteze angajatorului lor, în cazul în care astfel de canale le sunt disponibile și se poate preconiza în mod rezonabil că vor funcționa. Acest lucru este valabil, în special, în cazul în care persoanele care efectuează raportări consideră că încălcarea poate fi abordată în mod eficace în cadrul organizației relevante și că nu există niciun risc de represalii. În consecință, entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public ar trebui să instituie proceduri interne adecvate pentru primirea raportărilor și pentru luarea de acțiuni subsecvente acestora. Această încurajare se referă, de asemenea, la cazurile în care astfel de canale au fost instituite fără ca acest lucru să fie impus de dreptul Uniunii sau de cel intern. Acest principiu ar trebui să contribuie la promovarea unei culturi a bunei comunicări și a responsabilității sociale corporative în cadrul organizațiilor, prin care se consideră că persoanele care efectuează raportări contribuie în mod semnificativ la autocorectare și la excelență în cadrul organizației.
- (48) Pentru entitățile juridice din sectorul privat, obligația de a institui canale interne de raportare ar trebui să fie proporțională cu dimensiunea lor și cu nivelul de risc pe care activitățile acestora îl prezintă pentru interesul public. Toate întreprinderilor care au cel puțin 50 de lucrători ar trebui să fie obligate să instituie canale interne de raportare, indiferent de natura activităților lor, pe baza obligației acestora de a colecta TVA. În urma unei evaluări adecvate a riscurilor, statele membre ar putea să solicite și altor întreprinderi să instituie canale interne de raportare în anumite cazuri, de exemplu, în situația în care există riscuri semnificative ce pot rezulta din activitățile lor.
- (49) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere posibilității statelor membre de a încuraja entitățile juridice din sectorul privat cu mai puțin de 50 de lucrători să instituie canale interne de raportare și de întreprindere a unor acțiuni subsecvente, inclusiv prin stabilirea unor cerințe mai puțin prescriptive pentru canalele respective decât cele stabilite în teimeul prezentei directive, cu condiția ca cerințele respective să garanteze confidențialitatea și întreprinderea cu diligență a unor acțiuni subsecvente.
- (50) Scutirea întreprinderilor mici și a microîntreprinderilor de obligația de a institui canale interne de raportare nu ar trebui să se aplique întreprinderilor private care sunt obligate să instituie canale interne de raportare în temeiul actelor Uniunii menționate în părțile I.B și II din anexă.
- (51) Ar trebui să fie clar că, în cazul unor entități juridice din sectorul privat care nu prevăd canale interne de raportare, persoanele care efectuează raportări ar trebui să aibă posibilitatea de a raporta extern autorităților competente, și ar trebui să beneficieze de protecția împotriva represaliilor prevăzută în prezenta directivă.
- (52) Pentru a se asigura, în special, respectarea normelor în materie de achiziții publice în sectorul public, obligația de a institui canale interne de raportare ar trebui să se aplique tuturor autorităților contractante și entităților contractante, la nivel local, regional și național, în mod proporțional cu dimensiunea acestora.
- (53) Cu condiția asigurării confidențialității în ceea ce privește identitatea persoanei care efectuează raportarea, este la latitudinea fiecărei entități juridice din sectorul privat și din sectorul public să definească tipul de canale de raportare pe care le instituie. Mai precis, canalele de raportare ar trebui să permită persoanelor să raporteze în scris și să transmită rapoartele prin poștă, prin cutii pentru reclamații, sau printr-o platformă online, fie printr-o platformă intranet sau internet, sau efectuarea de raportări oral, printr-o linie telefonică de urgență sau prin alte sisteme de mesagerie vocală sau în ambele moduri. La cererea persoanei care efectuează raportarea, aceste canale ar trebui să permită, de asemenea, efectuarea de raportări prin întâlniri față în față, într-un termen rezonabil.

- (54) Părți terțe ar putea, de asemenea, să fie autorizate să primească raportări referitoare la încălcări în numele unor entități juridice din sectorul privat și din sectorul public, cu condiția ca acestea să ofere garanții adecvate privind respectarea independenței, a confidențialității, a protecției datelor și a caracterului secret. Astfel de părți terțe ar putea fi furnizori de platforme de raportare externă, consilieri juridici externi, auditori, reprezentanți ai sindicatelor sau reprezentanți ai angajaților.
- (55) Procedurile de raportare internă ar trebui să le permită entităților juridice din sectorul privat să primească și să investigheze în deplină confidențialitate raportările transmise de către lucrătorii entității și ai filialelor ori entităților afiliate ale acesteia (denumite în continuare „grupul”), dar și, în măsura posibilului, raportările transmise de către oricare dintre agenții și furnizorii grupului și de către orice persoane care obțin informații prin intermediul activităților profesionale desfășurate împreună cu entitatea și grupul respectiv.
- (56) Alegerea persoanelor sau a departamentelor cele mai potrivite din cadrul unei entități juridice din sectorul privat care sunt desemnate a fi competente pentru a primi raportări și a întreprinde acțiuni subsecvente acestora depinde de structura entității, dar, în orice caz, funcția acestora ar trebui să asigure independență și absența unui conflict de interes. În cadrul unor entități mai mici, această funcție ar putea fi o funcție dublă, definită de un agent al societății în măsură să raporteze direct către șeful organizației, cum ar fi un coordonator al conforțecția vieții private, un director financiar, un responsabil executiv de audit sau un membru al consiliului de administrație.
- (57) În contextul raportării interne, pentru a consolida încrederea în eficacitatea sistemului general de protejare a avertizorilor și a reduce probabilitatea unor noi raportări sau divulgări publice inutile, este esențială informarea persoanei care efectuează raportarea cu privire la acțiunile subsecvente raportării, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere legal și în cel mai cuprinzător mod cu putință. Persoana care efectuează raportarea ar trebui să fie informată într-un termen rezonabil cu privire la acțiunile avute în vedere sau întreprinse ca acțiuni subsecvente și la motivele pentru alegerea acestor acțiuni subsecvente. Acestea ar putea include, de exemplu, transferarea către alte canale sau proceduri în cazul raportărilor care afectează în mod exclusiv drepturile individuale ale persoanei care efectuează raportarea, încheierea procedurii ca urmare a lipsei de elemente de probă suficiente sau din alte motive, lansarea unei anchete interne și, eventual, constatările sale și toate măsurile luate pentru a aborda problema ridicată, sesizarea unei autorități competente pentru investigații suplimentare, în măsură în care astfel de informații nu ar aduce atingere anchetei interne sau investigației și nu ar afecta drepturile persoanei vizate. În orice caz, persoana care efectuează raportarea ar trebui să fie informată cu privire la evoluția și rezultatul investigației. Persoanei care efectuează raportarea ar trebui să i se poată solicita să furnizeze informații suplimentare pe parcursul investigației, fără ca aceasta să aibă, totuși, obligația să furnizeze astfel de informații.
- (58) Un termen rezonabil pentru informarea persoanei care efectuează raportarea nu ar trebui să depășească trei luni. În cazul în care nu s-a stabilit încă întreprinderea unor acțiuni subsecvente adecvate, persoana care efectuează raportarea ar trebui să fie informată în acest sens și cu privire la orice feedback suplimentar la care să se aștepte.
- (59) Persoanele care intenționează să raporteze încălcări ale dreptului Uniunii ar trebui să fie în măsură să ia o decizie în cunoștință de cauză cu privire la oportunitatea, modalitatea și momentul raportării. Entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public care au instituit proceduri interne de raportare ar trebui să aibă obligația de a furniza informații referitoare la procedurile respective, precum și la procedurile de raportare externă către autoritățile competente relevante. Este esențial ca astfel de informații să fie clare și accesibile cu ușurință, inclusiv, în măsura posibilului, și pentru alte persoane în afară de lucrători, care intră în contact cu entitatea respectivă prin activitățile lor profesionale, cum ar fi prestatorii de servicii, distribuitorii, furnizorii și partenerii de afaceri. De exemplu, astfel de informații ar putea fi afișate într-un loc vizibil, accesibil tuturor acestor persoane, și pe site-ul web al entității și ar putea fi, de asemenea, incluse în cursurile și în seminarele de formare în materie de etică și integritate.
- (60) Pentru a detecta și a preveni în mod eficace încălcările dreptului Uniunii este necesar să se asigure faptul că potențialii avertizori pot, cu ușurință și în deplină confidențialitate, să aducă informațiile pe care le dețin la cunoștința autorităților competente relevante care sunt în măsură să investigheze și să remedieze problema, după caz.
- (61) Este posibil să nu existe canale interne sau ca acestea să fi fost utilizate, dar să nu fi funcționat în mod adecvat, de exemplu, pentru că raportarea nu a fost tratată cu diligență sau într-un termen rezonabil ori nu s-a luat nicio măsură corespunzătoare pentru a remedia încălcarea, în ciuda rezultatelor obținute în urma anchetei interne aferente care a confirmat existența unei încălcări.
- (62) În alte cazuri, nu poate exista în mod rezonabil așteptarea ca utilizarea canalelor interne să funcționeze corespunzător. Acesta este cazul în special atunci când persoanele care efectuează raportări au motive întemeiate să crede că vor suferi represalii în legătură cu raportarea, inclusiv ca urmare a unei încălcări a confidențialității,

sau că autoritățile competente ar fi mai în măsură să ia măsuri eficace pentru a remedia încălcarea. Autoritățile competente ar fi mai potrivite, de exemplu, în cazul în care persoana căreia îi revine responsabilitatea finală în contextul profesional este implicată în încălcare sau există riscul ca încălcarea sau elementele de probă conexe să poată fi disimulate ori distruse; sau, în general, eficacitatea acțiunilor de investigare ale autorităților competente ar putea fi altfel periclitată, cum ar fi cazul raportărilor privind înțelegerele de cartel și al altor încălcări ale normelor în materie de concurență; sau încălcarea impune luarea unor măsuri urgente, de exemplu, pentru a proteja sănătatea și siguranța persoanelor sau pentru a proteja mediul. În orice caz, persoanele care efectuează raportări externe către autoritățile competente și, după caz, către instituțiile, organele, oficiile sau agențile Uniunii ar trebui să fie protejate. Prezenta directivă ar trebui, de asemenea, să acorde protecție în cazul în care drepturile Uniunii sau cel intern prevede obligația ca persoanele care efectuează raportarea să raporteze autorităților competente, de exemplu, ca parte a atribuțiilor și responsabilităților lor profesionale sau întrucât încălcarea este o infracțiune.

- (63) Lipsa de încredere în eficacitatea raportării este unul dintre principalii factori care îi descurajează pe potențialii avertizori. În mod corespunzător, este necesară impunerea unei obligații clare în sarcina autorităților competente de a institui canale de raportare externe adecvate, de a întreprinde în mod riguros acțiuni subsecvente raportărilor primite și de a oferi, într-un interval de timp rezonabil, un feedback persoanelor care efectuează raportări.
- (64) Ar trebui ca statele membre să fie cele care desemnează autoritățile competente pentru a primi informații referitoare la încălcări care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive și pentru a întreprinde acțiuni adecvate subsecvente raportărilor. Astfel de autorități competente ar putea fi autorități judiciare, organisme de reglementare sau de supraveghere competente în domeniile specifice vizate sau autorități cu competențe mai generale la nivel central în cadrul unui stat membru, agenții de aplicare a legii, organisme anticorupție sau ombudsmani.
- (65) În calitate de destinatari ai raportărilor, autoritățile desemnate ca fiind competente ar trebui să aibă capacitatele și competențele necesare pentru a asigura întreprinderea de acțiuni subsecvente adecvate, inclusiv evaluarea exactității afirmațiilor făcute în raport și remedierea încălcărilor raportate prin lansarea unei anchete interne, a unei investigații, a unei urmăriri penale sau a unor acțiuni de recuperare a fondurilor ori a altor acțiuni de remediere adecvate, în conformitate cu mandatul lor. Ca alternativă, autoritățile respective ar trebui să aibă competențele necesare pentru a transmite raportarea unei alte autorități care ar trebui să investigeze încălcarea raportată, asigurând în același timp că o astfel de autoritate întreprinde acțiuni subsecvente adecvate. În special, în cazul în care statele membre doresc să instituie canale externe de raportare la nivelul central, de exemplu în domeniul ajutoarelor de stat, statele membre ar trebui să instituie măsuri de protecție adecvate pentru a se asigura că sunt respectate cerințele de independență și de autonomie prevăzute în prezenta directivă. Instituirea unor astfel de canale externe de raportare nu ar trebui să aducă atingere competențelor statelor membre sau ale Comisiei în ceea ce privește supravegherea în domeniul ajutoarelor de stat, iar prezenta directivă nu ar trebui să afecteze competența exclusivă a Comisiei în ceea ce privește declarația de compatibilitate a măsurilor de ajutor de stat, în special în temeiul articolului 107 alineatul (3) din TFUE. În ceea ce privește încălcările articolelor 101 și 102 din TFUE, statele membre ar trebui să desemneze drept autorități competente pe cele menționate la articolul 35 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului⁽³³⁾, fără a aduce atingere competențelor Comisiei în acest domeniu.
- (66) De asemenea, autoritățile competente ar trebui să ofere un feedback persoanelor care efectuează raportări în ceea ce privește acțiunile avute în vedere sau acțiunile subsecvente luate, de exemplu, sesizarea unei alte auto-investigații și, eventual, constatăriile sale și toate măsurile luate pentru a aborda problema ridicată, precum și motivele pentru alegerea respectivelor acțiuni subsecvente. Comunicările cu privire la rezultatul final al investigațiilor nu ar trebui să afecteze normele aplicabile ale Uniunii, care includ eventuale restricții privind publicarea deciziilor în domeniul reglementării financiare. Acest lucru ar trebui să se aplique *mutatis mutandis* în domeniul impozitării societăților comerciale, în cazul în care dreptul intern aplicabil prevede restricții similare.
- (67) Acțiunile subsecvente și feedbackul ar trebui să aibă loc într-un interval de timp rezonabil, având în vedere necesitatea de a aborda prompt problema care face obiectul raportării, precum și necesitatea de a evita divulgările publice inutile. Intervalul de timp menționat nu ar trebui să depășească trei luni, dar ar putea fi prelungit la săse luni, atunci când acest lucru este necesar ca urmare a unor circumstanțe specifice cazului, în special datele naturii și complexității obiectului raportării, care poate necesita o anchetă îndelungată.
- (68) Dreptul Uniunii în domenii specifice, cum ar fi abuzul de piață, și anume Regulamentul (UE) nr. 596/2014 și Directiva de punere în aplicare (UE) 2015/2392, aviația civilă, și anume Regulamentul (UE) nr. 376/2014, sau siguranța operațiunilor petroliere și gaziere offshore, și anume Directiva 2013/30/UE, prevede deja instituirea unor canale de raportare interne și externe. Obligațiile de a institui astfel de canale prevăzute în prezenta directivă ar trebui să se bazeze, pe cât posibil, pe canalele existente prevăzute de acte specifice ale Uniunii.

⁽³³⁾ Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO L 1, 4.1.2003, p. 1).

- (69) Comisia, precum și unele organe, oficii și agenții ale Uniunii, cum ar fi Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA), Agenția Europeană de Siguranță a Aviației (AES), Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piete (ESMA) și Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA), dispun de canale și proceduri externe de raportare pentru primirea raportărilor referitoare la încălcări ce intră în domeniul de aplicare al prezentei directive, care asigură, în principal, confidențialitatea identității persoanelor care efectuează raportări. Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere acestor canale de raportare și proceduri externe, dacă există, însă ar trebui să asigure că persoanele care raportează informații instituțiilor, organelor, oficiilor sau agenților Uniunii beneficiază de standarde minime comune de protecție în întreaga Uniune.
- (70) Pentru a asigura eficacitatea procedurilor pentru întreprinderea unor acțiuni subsecvente raportărilor și pentru remedierea încălcărilor normelor în cauză ale Uniunii, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a lăsa măsuri pentru a atenua sarcinile care revin autorităților competente în urma raportărilor privind încălcări minore ale dispozițiilor care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive, a raportărilor repetitive sau privind încălcări ale unor dispoziții auxiliare, de exemplu, dispoziții privind obligațiile de documentare sau de notificare. Astfel de măsuri ar putea consta în posibilitatea ca autoritățile competente, după ce au evaluat în mod corespunzător chestiunea, să decidă că o încălcare raportată este în mod clar minoră și nu necesită acțiuni suplimentare în temeiul prezentei directive, alta decât încheierea procedurii. De asemenea, statele membre ar trebui să poată permite autorităților competente să încheie procedurile privind raportări repetitive care nu includ nicio informație semnificativă nouă în plus față de o raportare anterioară cu privire la care pro- cedurile relevante au fost deja încheiate, cu excepția cazului în care noile circumstanțe de drept sau de fapt justifică acțiuni subsecvente sub o formă diferită. În plus, în cazul unui aflux ridicat de raportări, statele membre ar trebui să poată permite autorităților competente să acorde prioritate tratării raportărilor privind încălcări grave sau încălcări ale dispozițiilor esențiale care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive.
- (71) Când acest lucru este prevăzut de dreptul Uniunii sau de dreptul intern, autoritățile competente ar trebui să transmită cazurile sau informațiile relevante referitoare la încălcări către instituțiile, organele, oficiile sau agenții Uniunii, inclusiv, în scopul prezentei directive, către OLAF și Parchetul European (EPPO), fără a aduce atingere posibilității ca persoana care efectuează raportarea să sesizeze direct aceste organe, oficii sau agenții ale Uniunii.
- (72) În multe domenii de politică care intră în domeniul de aplicare material al prezentei directive, există mecanisme de cooperare prin care autoritățile naționale competente fac schimb de informații și întreprind acțiuni subsecvente cu privire la încălcări ale normelor Uniunii cu o dimensiune transfrontalieră. Exemplele variază de la sistemul de asistență și cooperare administrativă instituit prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1918 a Comisiei⁽³⁶⁾, în cazurile de încălcare transfrontalieră a dreptului Uniunii privind lanțul agroalimentar, și Rețeaua privind fraudele alimentare prevăzută de Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁷⁾, Sistemul de alertă rapidă pentru produsele nealimentare periculoase instituit prin Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁸⁾, Rețeaua de cooperare pentru protecția consumatorului prevăzută de Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁹⁾ și până la Forumul privind conformarea cu legislația de mediu și guvernanța de mediu instituit prin Decizia Comisiei din 18 ianuarie 2018⁽⁴⁰⁾. Rețeaua europeană în domeniul concurenței instituită în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1/2003 și cooperarea administrativă în domeniul fiscal în temeiul Directivei 2011/16/UE a Consiliului⁽⁴¹⁾. Autoritățile competente ale statelor membre ar trebui să utilizeze pe deplin aceste mecanisme de cooperare existente acolo unde este cazul, ca parte a obligației lor de a întreprinde acțiuni subsecvente raportărilor privind încălcările care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive. În plus, autoritățile statelor membre ar putea coopera, de asemenea, în afara mecanismelor de cooperare existente în cazurile încălcărilor cu dimensiune transfrontalieră în domeniile în care nu există astfel de mecanisme de cooperare.

⁽³⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1918 a Comisiei din 22 octombrie 2015 de instituire a sistemului de asistență și cooperare administrativă („sistemul ACA”) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor (JO L 280, 24.10.2015, p. 31).

⁽³⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor (JO L 165, 30.4.2004, p. 1).

⁽³⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare (JO L 31, 1.2.2002, p. 1).

⁽³⁹⁾ Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 octombrie 2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului („Regulamentul privind cooperarea în materie de protecție a consumatorului”) (JO L 364, 9.12.2004, p. 1).

⁽⁴⁰⁾ Decizia Comisiei din 18 ianuarie 2018 de instituire a unui grup de experți privind conformarea cu legislația de mediu și guvernanța de mediu (JO C 19, 19.1.2018, p. 3).

⁽⁴¹⁾ Directiva 2011/16/UE a Consiliului din 15 februarie 2011 privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și de abrogare a Directivei 77/799/CEE (JO L 64, 11.3.2011, p. 1).

- (73) Pentru a permite comunicarea eficace cu membrii personalului care răspund de tratarea rapoartelor, este necesar ca autoritățile competente să dispună de canale ușor de utilizat, sigure, care asigură confidențialitatea pentru primirea și tratarea informațiilor furnizate de persoana care efectuează raportarea privind încălcările și care permit stocarea durabilă a informațiilor pentru a permite investigații suplimentare. Acest lucru ar putea impune ca astfel de canale să fie separate de canalele generale prin care autoritățile competente comunică cu publicul, cum ar fi sistemele normale de plângeri publice sau canalele prin care autoritatea competență comunică pe plan intern și cu părțile terțe în cadrul activității sale obișnuite.
- (74) Membrii personalului din cadrul autorităților competente care sunt responsabili de tratarea raportărilor ar trebui să aibă o formare profesională, inclusiv în ceea ce privește normele aplicabile privind protecția datelor, pentru a trata raportările și a asigura comunicarea cu persoana care efectuează raportarea, precum și pentru a întreprinde acțiunile subsecvente corespunzătoare în urma raportării.
- (75) Persoanele care intenționează să raporteze ar trebui să fie în măsură să ia o decizie în cunoștință de cauză cu privire la oportunitatea, modalitatea și momentul raportării. Prin urmare, autoritățile competente ar trebui să transmită informații clare și ușor accesibile cu privire la canalele de raportare disponibile pentru comunicarea autorităților competente, cu privire la procedurile aplicabile și la membrii personalului din cadrul acestor ușor de înțeles și fiabile, pentru a promova și a nu descuraja raportarea.
- (76) Statele membre ar trebui să se asigure că autoritățile competente dispun de proceduri adecvate de protecție pentru prelucrarea raportărilor și pentru protecția datelor cu caracter personal ale persoanelor la care se face referire în raportare. Aceste proceduri ar trebui să asigure faptul că identitatea fiecărei dintre persoanele care efectuează raportarea, a persoanelor vizate și a persoanelor terțe la care se face referire în raportare, de exemplu, martori sau colegi, este protejată în toate etapele procedurii.
- (77) Este necesar ca membrii personalului autorității competente care sunt responsabili de tratarea raportărilor și membrii personalului autorității competente care au dreptul de a accesa informațiile furnizate de persoana care efectuează raportarea să respecte secretul profesional și confidențialitatea atunci când transmit datele, atât în interiorul, cât și în afara autorității competente, inclusiv atunci când o autoritate competență deschide o investigație sau o anchetă internă sau desfășoară activități de aplicare a legii în legătură cu raportarea.
- (78) Revizuirea în mod regulat a procedurilor autorităților competente și schimbul de bune practici între acestea ar trebui să garanteze că aceste proceduri sunt adecvate și, prin urmare, își îndeplinesc scopul.
- (79) Persoanele care fac o divulgare publică ar trebui să beneficieze de protecție în cazurile în care, în posida raportării interne și externe, încălcarea a rămas neabordată, de exemplu în cazurile în care încălcarea nu a fost evaluată sau investigată corespunzător sau nu a fost luată nicio măsură adecvată de remediere. Caracterul adecvat al acțiunilor subsecvente ar trebui să fie evaluat pe baza unor criterii obiective, legate de obligația autorităților competente de a evalua acuratețea afirmațiilor și de a pune capăt oricărei posibile încălcări a dreptului Uniunii. Prin urmare, caracterul adecvat al acțiunilor subsecvente va depinde de circumstanțele fiecărui caz în parte și de natura normelor care au fost încălcate. În special, o decizie a autorităților conform căreia o încălcare a fost în mod clar minoră și nu a fost necesară nicio acțiune subsecventă în afara încheierii procedurii ar putea constitui o acțiune subsecventă adecvată în temeiul prezentei directive.
- (80) Persoanele care fac divulgări publice în mod direct ar trebui, de asemenea, să beneficieze de protecție în cazurile în care acestea au motive întemeiate să credă că există un pericol iminent sau evident pentru interesul public sau un risc de daune ireversibile, inclusiv de vătămare a integrității fizice a unei persoane.
- (81) Persoanele care fac divulgări publice în mod direct ar trebui, de asemenea, să beneficieze de protecție dacă au motive întemeiate să credă că, în cazul raportării externe, există un risc de represalii sau există o probabilitate redusă ca încălcarea să fie soluționată în mod eficace, având în vedere circumstanțele specifice ale cazului, cum ar fi cele în care probele să poată fi disimilate ori distruse sau o autoritate ar putea fi în înțelegere cu autorul încălcării sau este implicată în încălcare.
- (82) Protejarea confidențialității privind identitatea persoanei care efectuează raportarea în cursul procesului de raportare și al investigațiilor declanșate prin raportare este o măsură ex ante esențială pentru prevenirea reprezentării saliilor. Identitatea persoanei care efectuează raportarea ar trebui să poată fi divulgată numai în cazul în care acest lucru este o obligație necesară și proporțională în temeiul dreptului Uniunii sau al celui intern în contextul investigațiilor desfășurate de autorități sau al procedurilor judiciare, în special în vederea protejării dreptului la apărare al persoanelor vizate. O astfel de obligație ar putea decurge, în special, din Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁴²⁾. Protecția confidențialității nu ar trebui să se aplique în cazul în care persoana care efectuează raportarea a dezvăluit în mod intenționat identitatea sa în contextul unei divulgări publice.

⁽⁴²⁾ Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale (JO L 142, 1.6.2012, p. 1).

- (83) Toate operațiunile de prelucrare de date cu caracter personal efectuate în temeiul prezentei directive, inclusiv schimbul sau transmiterea de date cu caracter personal de către autoritățile competente, ar trebui să se desfășoare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului^(*) și cu Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și al Consiliului^(**). Toate schimbările sau transmiterile de informații efectuate de către instituțiile, organele, oficile sau agențiile Uniunii ar trebui să se desfășoare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului^(***). Ar trebui să se țină în special de principiile referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal prevăzute la articolul 5 din Regulamentul (UE) 2016/679, la articolul 4 din Directiva (UE) 2016/680 și la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2018/1725, precum și de principiul protecției datelor începând cu momentul conceperii și în mod implicit prevăzut la articolul 25 din Regulamentul (UE) 2016/679, la articolul 20 din Directiva (UE) 2016/680 și la articolele 27 și 85 din Regulamentul (UE) 2018/1725.
- (84) Procedurile prevăzute în prezenta directivă cu privire la acțiunile subsecvente raportărilor referitoare la încălcări ale dreptului Uniunii în domeniile care intră în domeniul său de aplicare servesc unui obiectiv important de interes public general al Uniunii și al statelor membre, înțelesul articolului 23 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul (UE) 2016/679, deoarece au ca scop îmbunătățirea aplicării dreptului și a politicilor Uniunii în domeniul specific în care încălcările pot cauza prejudicii grave interesului public. Protecția efectivă a confidențialității privind identitatea persoanelor care efectuează raportarea este necesară pentru protecția drepturilor și libertăților celorlalți, în special ale persoanelor care efectuează raportarea, prevăzută la articolul 23 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul (UE) 2016/679. Statele membre ar trebui să asigure eficacitatea prezentei directive, inclusiv, dacă este necesar, prin restricționarea, prin măsuri legislative, a exercitării unumitor drepturi în materie de protecție a datelor de către persoanele vizate în conformitate cu articolul 23 alineatul (1) literele (e) și (i) și cu articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2016/679, în măsura în care și atât timp cât acest lucru este necesar pentru a preveni și a aborda încercările de a împiedica raportarea sau de a pune obstacole, a zădărnicii efectueză raportări.
- (85) Protecția efectivă a confidențialității privind identitatea persoanelor care efectuează raportări este necesară în egală măsură pentru protecția drepturilor și libertăților celorlalți, în special ale persoanelor care efectuează raportări, în cazul în care raportările sunt tratate de autoritățile definite la articolul 3 punctul 7 din Directiva (UE) 2016/680. Statele membre ar trebui să asigure eficacitatea prezentei directive, inclusiv, dacă este necesar, prin restricționarea, prin măsuri legislative, a exercitării unumitor drepturi în materie de protecție a datelor de către persoanele vizate în conformitate cu articolul 13 alineatul (3) literele (a) și (e), articolul 15 alineatul (1) literele (a) și (e), articolul 16 alineatul (4) literele (a) și (e) și articolul 31 alineatul (5) din Directiva (UE) 2016/680, în măsura în care și atât timp cât acest lucru este necesar pentru a preveni și a aborda încercările de a împiedica raportarea sau de a pune obstacole, a zădărnicii sau a încetini acțiunile subsecvente, în special investigațiile, sau încercările de a afla identitatea persoanelor care efectuează raportări.
- (86) Statele membre ar trebui să se asigure că se păstrează o evidență adecvată cu privire la toate raportările referitoare la încălcări, că fiecare raportare poate fi accesată și că informațiile primite prin intermediul raportărilor pot fi utilizate ca elemente de probă în cadrul acțiunilor de aplicare a legii, după caz.
- (87) Persoanele care efectuează raportări ar trebui să fie protejate împotriva tuturor formelor de represali, indiferent dacă sunt directe sau indirekte, pe care le-ar putea aplica, încuraja sau toleră angajatorul sau clientul ori destinatarul serviciilor și persoanele care lucrează pentru acesta din urmă sau acționează în numele său, inclusiv colegii și personalul de conducere din aceeași organizație sau din alte organizații cu care persoana care efectuează raportarea este în contact în contextul activităților sale profesionale.
- (88) Dacă represaliile sunt făcute fără a fi descurajate sau sancționate, acest lucru are un efect disuasiv asupra potențialilor avertizori. O interdicție legală a represaliilor ar avea un puternic efect de descurajare și ar fi consolidată și mai mult prin dispoziții privind răspunderea personală și prin sancțiuni pentru autorii represaliilor.

^(*) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

^(**) Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului (JO L 119, 4.5.2016, p. 89).

^(***) Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39).

- (89) Potențialii avertizori care nu sunt siguri de modalitatea de raportare sau care nu au certitudinea că vor fi protejați în cele din urmă pot fi descurajați să efectueze raportări. Statele membre ar trebui să se asigure că se acordă informații relevante și exacte în această privință, într-un mod care este clar și ușor de accesat pentru publicul larg. Ar trebui să se ofere consiliere individuală, imparțială și confidențială, cu titlu gratuit, de exemplu pentru a determina dacă informațiile în cauză fac obiectul normelor aplicabile privind protecția avertizorilor, pentru a institui cel mai potrivit canal de raportare care ar putea fi utilizat și procedurile alternative care sunt disponibile în cazul în care informațiile nu fac obiectul normelor aplicabile, așa-numita „semnalizare”. Accesul la o astfel de consiliere poate contribui la asigurarea faptului că raportările sunt transmise prin canalele adecvate, în mod responsabil, și că încălcările sunt detectate în timp util sau sunt chiar împiedicate. O astfel de consiliere și astfel de informații ar putea fi acordate de un centru de informare sau de o autoritate administrativă unică și independentă. Statele membre ar putea decide să extindă această consiliere pentru a include consiliere juridică. În cazul în care o astfel de consiliere este acordată persoanelor care raportează de către organizații sociale societății civile care au obligația de a păstra natura confidențială a informațiilor primite, statele membre ar trebui să se asigure că aceste organizații nu suferă represalii, de exemplu sub forma unui prejudiciu economic prin restricționarea accesului lor la finanțare sau includerea pe o listă neagră care ar putea împiedica buna funcționare a organizației.
- (90) Autoritățile competente ar trebui să furnizeze persoanelor care efectuează raportări sprijinul necesar pentru ca acestea să aibă acces la protecție în mod eficient. În special, acestea ar trebui să furnizeze dovezi sau alte documente necesare pentru a confirma altor autorități sau instanțe, că a avut loc o raportare externă. În anumite cadre naționale și în anumite cazuri, persoanele care efectuează raportări pot beneficia de forme de certificare a faptului că îndeplinește condițiile aferente normelor aplicabile. În posada acestor posibilități, persoanele respective ar trebui să aibă acces eficient la un control jurisdicțional, prin care le revine instanțelor competența să aferente normelor aplicabile.
- (91) Nu ar trebui să se poată invoca obligațiile legale sau contractuale ale persoanelor fizice, cum ar fi clauzele de loialitate stipulate în contracte sau acordurile de confidențialitate sau de nedivulgare, drept motiv pentru a împiedica raportarea, pentru a refuza protecția sau pentru a penaliza persoanele care efectuează raportări pentru că au raportat informații referitoare la încălcări sau au făcut divulgări publice, în cazul în care furnizarea informațiilor care intră în domeniul de aplicare al unor astfel de clauze și acorduri este necesară pentru a dezvăluî încălcarea. În cazul în care aceste condiții sunt îndeplinite, persoanele care efectuează raportări nu ar trebui să suporte niciun fel de răspundere civilă, penală, administrativă sau legată de locul de muncă. Este adecvat să se acorde protecție împotriva răspunderii în ceea ce privește raportarea sau divulgarea publică în temeiul prezentei directive a informațiilor în legătură cu care persoana care efectuează raportarea a avut motive întemeiate să considere că raportarea sau divulgarea publică era necesară pentru dezvăluirea unei încălcări în soana le-a dezvăluit fără a avea astfel de motive întemeiate.
- (92) În cazul în care persoanele care efectuează raportări dobândesc sau obțin accesul în mod legal la informațiile referitoare la încălcările raportate sau la documentele care conțin informațiile respective, persoanele respective ar trebui să beneficieze de imunitate împotriva răspunderii. Acest lucru ar trebui să fie valabil atât în cazurile în care persoanele care efectuează raportări dezvăluie conținutul documentelor la care au acces legal, cât și în cazurile în care acestea fac copii ale unor astfel de documente sau le scoț din sediul organizației în care sunt angajate, cu încălcarea clauzelor contractuale sau a altor clauze care prevăd că documentele relevante sunt proprietatea organizației. Persoanele care efectuează raportări ar trebui, de asemenea, să beneficieze de imunitate împotriva răspunderii în cazurile în care dobândirea informațiilor sau documentelor relevante ori accesul la acestea ridică o problemă de răspundere civilă, administrativă sau legată de activitatea profesională. Exemple ar fi cazurile în care persoanele care efectuează raportări au dobândit informațiile prin accesarea e-mailurilor unui coleg sau a unor fișiere pe care, în mod normal, nu le utilizează în cadrul activității lor, prin realizarea de fotografii în incinta organizației sau prin accesarea unor locuri unde acestea nu au acces în mod obișnuit. În cazul în care persoanele care efectuează raportări au dobândit sau au obținut accesul la informațiile sau documentele relevante prin comiterea unei infracțiuni, cum ar fi pătrunderea ilegală într-un spațiu sau pirateria informatică, răspunderea penală a acestora ar trebui să rămână reglementată de dreptul intern aplicabil, fără a aduce atingere protecției acordate în temeiul articolului 21 alineatul (7) din prezenta directivă. În mod similar, orice altă eventuală răspundere a persoanelor care efectuează raportări, care decurge din acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau care nu sunt necesare pentru dezvăluirea unei încălcări în temeiul prezentei directive, ar trebui să rămână în continuare reglementată de dreptul Uniunii sau de dreptul intern aplicabil. În cazurile respective, ar trebui ca instanțele naționale să evaluate răspunderea persoanelor care efectuează raportări în lumina tuturor informațiilor fapte relevante și luând în considerare circumstanțele individuale ale cauzelor publică.
- (93) Este probabil ca represaliile să fie prezentate ca fiind justificate de alte motive decât cele legate de raportare și poate fi foarte dificil pentru persoanele care efectuează raportări să dovedească legătura dintre raportare și represalii, în timp ce autorii represaliilor pot avea mai multă putere și mai multe resurse pentru a documenta

acțiunile întreprinse și motivația. Prin urmare, în momentul în care persoana care efectuează raportarea demonstrează, la prima vedere, că a raportat încălcări sau că a făcut o divulgare publică în conformitate cu prezenta directivă și că a suferit un prejudiciu, sarcina probei ar trebui să îl revină persoanei care a întreprins măsurile prejudiciabile, care ar trebui să aibă în acest caz obligația de a demonstra că măsurile luate nu au fost legate în niciun fel de raportare sau de divulgarea publică.

- (94) Dincolo de interdicția explicită a represaliilor prevăzută de lege, este esențial ca persoanele care efectuează raportări și care suferă represaliu să aibă acces la căi de atac și la despăgubiri. Măsura reparatoare potrivită în fiecare caz ar trebui să fie determinată de tipul de represalii suferite, iar prejudiciul cauzat în astfel de cazuri ar trebui să fie reparat integral, în conformitate cu dreptul intern. Măsura reparatoare potrivită ar putea lua forma unor acțiuni de reintegrare cu drepturi depline, de exemplu, în cazul concedierii, al transferului sau al retrogradării ori în cazul blocării formării sau a promovării, sau a unor acțiuni de restabilire a unui permis, a unei licențe sau a unui contract anulat; a unor compensații pentru pierderile financiare actuale și viitoare, de exemplu, pentru pierderea salarului din trecut, dar și pentru pierderea viitoare de venit și pentru costurile legate de schimbarea profesiei; și a unor compensații pentru alte prejudicii economice suferite, cum ar fi cheltuielile judi-ciare și costurile aferente tratamentului medical, precum și pentru daune imateriale, cum ar fi durerea și suferința.
- (95) Deși tipurile de acțiuni în justiție pot varia în funcție de sistemele juridice, acestea ar trebui să asigure caracterul real și efectiv al compensației sau al reparației, într-un mod care să fie proporțional cu prejudiciul suferit și care să aibă efect de descurajare. Relevante în acest context sunt principiile Pilonului european al drepturilor sociale, în special principiul 7, în conformitate cu care „înainte de concediere, lucrătorii au dreptul de a fi informați în legătură cu motivele acesteia și de a beneficia de o perioadă de preaviz rezonabilă. Lucrătorii au dreptul de acces la mecanisme imparțiale de soluționare a litigiilor și, în caz de concediere nejustificată, au dreptul la o cale de atac, inclusiv la o compensație adekvată”. Măsurile reparatoare instituite la nivel național nu ar trebui să descurajeze potențialii avertizori viitori. De exemplu, prevederea unor compensații ca alternativă la reintegrarea cu drepturi depline în cazul concedierii ar putea duce la o practică sistematică, în special în cazul organizațiilor mai mari, ceea ce ar avea un efect disuasiv asupra avertizorilor viitori.
- (96) În așteptarea soluționării procedurilor judiciare care pot fi prelungite, măsurile reparatoare provizorii sunt de o importanță deosebită pentru persoanele care efectuează raportări. În special, luarea unor măsuri provizorii, astfel cum sunt prevăzute în dreptul intern, ar putea fi disponibilă și în cazul persoanelor care efectuează raportări, pentru a pune capăt amenințărilor, tentativelor de represalii sau represaliilor continue, cum ar fi hărțuirea, inversat după trecerea unor perioade îndelungate și care pot distrugere o persoană din punct de vedere financiar, o perspectivă ce poate să descurajeze în mod serios potențialii avertizori.
- (97) Măsurile luate împotriva persoanelor care efectuează raportări în afara contextului profesional, de exemplu, prin intermediul unor proceduri referitoare la desfășurare, încălcarea drepturilor de autor, secretele comerciale, confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal, pot, de asemenea, să reprezinte un factor disuasiv serios pentru avertizarea în interes public. În cadrul unor astfel de proceduri, persoanele care efectuează raportări ar trebui să poată invoca, drept mijloc de apărare, faptul că au raportat încălcări sau că au făcut o divulgare publică în conformitate cu prezenta directivă, cu condiția ca informațiile raportate sau divulgate public să fi fost necesare pentru dezvăluirea încălcării. În astfel de cazuri, persoanei care inițiază procedura ar trebui să îl revină sarcina de a dovedi că persoana care efectuează raportarea nu îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta directivă.
- (98) Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁴⁶⁾ stabilește norme pentru a asigura un nivel suficient și consecvent al măsurilor reparatoare de drept civil în cazul dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a unui secret comercial. Cu toate acestea, directiva prevede, de asemenea, că dobândirea, utilizarea sau divulgarea unui secret comercial se consideră legală în măsura în care acest lucru este permis de dreptul Uniunii. Persoanele care divulgă secrete comerciale dobândite într-un context profesional ar trebui să beneficieze numai de protecția acordată de prezenta directivă, inclusiv în ceea ce privește neangajarea răspunderii civile, cu condiția ca acestea să îndeplinească condițiile prevăzute în prezenta directivă, inclusiv aceea că divulgarea să fie necesară pentru a dezvăluvi o încălcare care intră în domeniul de aplicare material al prezentei directive. În cazul în care condițiile respective sunt îndeplinite, divulgarea de secrete comerciale este considerată permisă în temeiul dreptului Uniunii în înțelesul articolului 3 alineatul (2) din Directiva (UE) 2016/943. În plus, ambele directive ar trebui considerate ca fiind complementare, iar măsurile reparatoare de drept civil, procedurile și căile de atac, precum și scuturile prevăzute în Directiva (UE) 2016/943 ar trebui să rămână aplicabile tuturor divulgărilor de secrete comerciale care nu se încadrează în domeniul de aplicare al prezentei directive. Autoritățile competente care primesc informații referitoare la încălcări ce conțin secrete comerciale ar trebui să se asigure că acestea nu sunt utilizate sau divulgăte în scopuri care depășesc ceea ce este necesar în vederea unor acțiuni subsecvențiale adecvate raportărilor.

⁽⁴⁶⁾ Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgăte (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale (JO L 157, 15.6.2016, p. 1).

- (99) Cheltuielile juridice relevante pot reprezenta un cost semnificativ pentru persoanele care efectuează raportări și care contestă în justiție măsurile de represalii luate împotriva lor. Chiar dacă, la încheierea procedurilor, persoanele în cauză ar putea recupera astfel de cheltuieli, s-ar putea să nu fie în măsură să avanseze taxele respective la începutul procedurilor în special dacă sunt în somaj și sunt incluse pe o listă neagră. Asistența pentru procedurile judiciare penale, în special în cazurile în care persoanele care efectuează raportări îndeplinesc condițiile din Directiva (UE) 2016/1919 a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁴⁷⁾, și, în sens mai larg, sprijinul acordat celor care se confruntă cu nevoi financiare grave ar putea fi esențiale, în anumite cazuri, pentru aplicarea eficace a drepturilor lor la protecție.
- (100) Drepturile persoanei vizate ar trebui să fie protejate pentru a se evita prejudicierea reputației sau alte consecințe negative. În plus, drepturile persoanei vizate la apărare și la accesul la măsuri reparatorii ar trebui să fie respectate pe deplin, în fiecare etapă a procedurii inițiate în urma raportării, în conformitate cu articolele 47 și 48 din Cartă. Statele membre ar trebui să asigure protejarea confidențialității cu privire la identitatea persoanei vizate și să îi garanteze dreptul la apărare, inclusiv dreptul de acces la dosar, dreptul de a fi audiată și dreptul la o cale de atac eficace împotriva unei decizii privind persoana vizată în conformitate cu procedurile aplicabile prevăzute de dreptul intern în contextul investigațiilor sau al procedurilor judiciare ulterioare.
- (101) Orice persoană care suferă prejudicii, fie direct, fie indirect, ca o consecință a raportării sau a divulgării publice de informații inexacte sau îngăduitoare ar trebui să mențină protecția și măsurile reparatorii de care dispune în temeiul normelor de drept intern comun. În cazul în care astfel de informații inexacte sau îngăduitoare au fost raportate sau divulgăte public în mod intenționat și cu bună știință, persoanele vizate ar trebui să aibă dreptul la compensații în conformitate cu dreptul intern.
- (102) Sunt necesare sancțiuni penale, civile sau administrative pentru a asigura eficacitatea normelor privind protecția avertizorilor. Sancțiunile aplicate persoanelor care iau măsuri de represalii sau alte măsuri împotriva persoanelor care efectuează raportări pot descuraja astfel de acțiuni ulterioare. De asemenea, sunt necesare sancțiuni împotriva persoanelor care raportează sau divulgă public informații referitoare la încălcări care se dovedesc a fi în mod deliberat false, pentru a descuraja alte raportări răuvoitoare și pentru a menține credibilitatea sistemului. Proporționalitatea unor astfel de sancțiuni ar trebui să asigure faptul că acestea nu au un efect disuasiv asupra potențialilor avertizori.
- (103) Orice decizie adoptată de autorități care afectează în mod negativ drepturile acordate prin prezența directivă, în special cele prin care autoritățile competente decid să încheie o procedură referitoare la o încălcare raportată considerându-se că aceasta este în mod clar minoră ori că este repetitivă, sau prin care acestea decid că o anumită raportare nu justifică tratarea cu prioritate, face obiectul unui control jurisdicțional în conformitate cu articolul 47 din Cartă.
- (104) Prezența directivă instituie standarde minime, iar statele membre ar trebui să poată introduce sau să poată mențină dispoziții care sunt mai favorabile pentru persoana care efectuează raportarea, cu condiția ca aceste dispoziții să nu interfereze cu măsurile de protecție a persoanelor vizate. Transpunerea prezentei directive nu ar trebui, în niciun caz, să constituie un motiv pentru reducerea nivelului de protecție deja acordat persoanelor care efectuează raportări în temeiul dreptului intern, în domeniile în care se aplică prezența directivă.
- (105) În conformitate cu articolul 26 alineatul (2) din TFUE, piața internă trebuie să cuprindă un spațiu fără frontiere interne, în cadrul căruia este asigurată libera circulație a bunurilor și a serviciilor. Piața internă ar trebui să le ofere cetățenilor Uniunii o valoare adăugată, asigurând o mai bună calitate și siguranță a bunurilor și a serviciilor, standarde finale de sănătate publică și protecție a mediului, precum și libera circulație a datelor cu caracter personal. Prin urmare, articolul 114 din TFUE este temeiul juridic adecvat pentru adoptarea măsurilor necesare pentru instituirea și funcționarea pieței interne. Pe lângă articolul 114 din TFUE, prezența directivă ar trebui să aibă temeuri juridice specifice suplimentare pentru a acoperi domeniile care se întemeiază pe articolul 16, articolul 43 alineatul (2), articolul 50, articolul 53 alineatul (1), articolele 91 și 100, articolul 168 alineatul (4), articolul 169, articolul 192 alineatul (1) și articolul 325 alineatul (4) din TFUE și pe articolul 31 din Tratatul Euratom pentru adoptarea de măsuri la nivelul Uniunii.
- (106) Domeniul de aplicare material al prezentei directive se bazează pe identificarea domeniilor în care introducerea protecției avertizorilor este considerată justificată și necesară în temeiul elementelor de probă disponibile în prezent. Un astfel de domeniu material ar putea fi extins la alte domenii sau acte ale Uniunii, în cazul în care acest demers se dovedește necesar ca mijloc de consolidare a aplicării actelor respective prin prisma elementelor de probă care ar putea apărea în viitor sau pe baza evaluării modului de funcționare a prezentei directive.
- (107) În cazul în care se adoptă acte legislative viitoare, relevante pentru domeniile de politici care fac obiectul prezentei directive, acestea ar trebui să precizeze, după caz, că prezența directivă se aplică. Atunci când este necesar, domeniul de aplicare material al prezentei directive ar trebui adaptat, iar anexa ar trebui modificată în consecință.

⁽⁴⁷⁾ Directiva (UE) 2016/1919 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind asistența juridică gratuită pentru persoanele suspectate și persoanele acuzate în cadrul procedurilor penale și pentru persoanele căutate în cadrul procedurilor privind mandatul european de arestare (JO L 297, 4.11.2016, p. 1).

- (108) Întrucât obiectivul prezentei directive, și anume acela de a consolida aplicarea legii în anumite domenii de politici și în privința actelor în care încălcarea dreptului Uniunii poate aduce prejudicii grave interesului public, prin protejarea eficace a avertizorilor, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre acționând singure sau într-un mod necoordonat, ci poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, prin stabilirea de standarde comune minime privind protecția avertizorilor, și având în vedere că numai o acțiune la nivelul Uniunii poate oferi coerență și poate asigura alinierarea normelor existente ale Uniunii privind protecția avertizorilor, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv.
- (109) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute, în special, de Cartă, cu precădere de articolul 11 al acesteia. În consecință, este esențial ca prezenta directivă să fie pusă în aplicare în conformitate cu aceste drepturi și principii, prin asigurarea respectării depline, printre altele, a libertății de exprimare și de informare, a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, a libertății de a desfășura o activitate comercială, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a sănătății umane, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a mediului, a dreptului la o bună administrare, a dreptului la o cale de atac eficientă și a dreptului la apărare.
- (110) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 28 alineatul (2)

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

DOMENIU DE APLICARE, DEFINIȚII ȘI CONDIȚII PENTRU PROTECȚIE

Articolul 1

Obiectiv

Obiectivul prezentei directive este de a îmbunătăți aplicarea dreptului și a politicilor Uniunii în domenii specifice prin stabilirea unor standarde minime comune care să prevadă un nivel ridicat de protecție a persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii.

Articolul 2

Domeniul de aplicare material

- (1) Prezenta directivă stabilește standarde minime comune pentru protecția persoanelor care raportează următoarele încălcări ale dreptului Uniunii:
- (a) încălcări care intră în sfera de aplicare a actelor Uniunii prevăzute în anexă și care privesc următoarele domenii:
- (i) achiziții publice;
 - (ii) servicii, produse și piețe financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului;
 - (iii) siguranța și conformitatea produselor;
 - (iv) siguranța transporturilor;
 - (v) protecția mediului;
 - (vi) protecția radiologică și securitatea nucleară;
 - (vii) siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor;
 - (viii) sănătatea publică;
 - (ix) protecția consumatorului;
 - (x) protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informaticice;

- (b) încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, astfel cum sunt menționate la articolul 325 din TFUE și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii;
- (c) încălcări referitoare la piața internă, astfel cum sunt menționate la articolul 26 alineatul (2) din TFUE, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere competenței statelor membre de a extinde protecția în temeiul dreptului intern în ceea ce privește domeniile sau actele care nu intră sub incidența alineatului (1).

Articolul 3

Relația cu alte acte ale Uniunii și cu dispozițiile naționale

(1) În cazul în care sunt prevăzute norme specifice privind raportarea încălcărilor în actele sectoriale ale Uniunii enumerate în partea II din anexă, se aplică respectivele norme. Dispozițiile prezentei directive se aplică în măsura în care o chestiune nu este reglementată prin norme obligatorii în respectivele acte sectoriale ale Uniunii.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere responsabilității statelor membre de a asigura securitatea națională sau competenței acestora de a-și proteja interesele esențiale în materie de securitate. În special, aceasta nu se aplică raportărilor privind încălcări ale normelor în materie de achiziții care implică aspecte legate de apărare sau de securitate, cu excepția cazului în care acestea fac obiectul actelor relevante ale Uniunii.

(3) Prezenta directivă nu aduce atingere aplicării dreptului Uniunii sau dreptului intern privind oricare dintre următoarele:

- (a) protecția informațiilor clasificate;
- (b) protecția secretului profesional al avocatului și a secretului profesional medical;
- (c) caracterul secret al deliberărilor judiciare;
- (d) normele de procedură penală.

(4) Prezenta directivă nu aduce atingere normelor naționale privind exercitarea de către lucrători a dreptului de a se consulta cu reprezentanții lor sau cu sindicalele și privind protecția împotriva oricărei măsuri prejudiciabile nejustificate determinate de astfel de consultări, precum și privind autonomia partenerilor sociali și dreptul acestora de a încheia acorduri colective. Acest lucru nu aduce atingere nivelului de protecție acordat de prezenta directivă.

Articolul 4

Domeniul de aplicare personal

(1) Prezenta directivă se aplică persoanelor care efectuează raportări care lucrează în sectorul privat sau în sectorul public și care au obținut informații referitoare la încălcări într-un context profesional, inclusiv, cel puțin, următoarelor tipuri de persoane:

- (a) persoanele care au statut de lucrător, în înțelesul articolului 45 alineatul (1) din TFUE, inclusiv funcționarii publici;
- (b) persoanele care desfășoară o activitate independentă, în înțelesul articolului 49 din TFUE;
- (c) acționarii și persoanele care fac parte din departamentul administrativ, din organul de conducere sau de supraveghere al unei întreprinderi, inclusiv membrii neexecutivi, precum și voluntarii și stagiairii remunerati sau neremunerati;
- (d) orice persoană care lucrează sub supravegherea și conducerea contractanților, a subcontractanților și a furnizorilor.

(2) Prezenta directivă se aplică, de asemenea, persoanelor care efectuează raportări în cazul în care acestea raportează sau divulgă public informații referitoare la încălcări obținute într-un raport de muncă care s-a încheiat între timp.

(3) Prezenta directivă se aplică, de asemenea, persoanelor care efectuează raportări al căror raport de muncă nu a început încă, în cazul în care informațiile referitoare la încălcări au fost obținute în timpul procesului de recrutare sau al altor negocieri precontractuale.

(4) Măsurile de protecție a persoanelor care efectuează raportări prevăzute în capitolul VI se aplică, în cazul în care este relevant, și:

- (a) facilitatorilor;
- (b) persoanelor terțe care au legături cu persoanele care efectuează raportări și care ar putea să sufere represalii într-un context profesional, cum ar fi colegi sau rude ale persoanelor care efectuează raportări; și
- (c) entităților juridice pe care persoanele care efectuează raportări le dețin, pentru care aceste persoane lucrează sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional.

Articolul 5

Definiții

În scopul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „încălcări” înseamnă acte sau omisiuni care:
 - (i) sunt ilegale și se referă la actele Uniunii și la domeniile care intră în domeniul de aplicare material menționat la articolul 2; sau
 - (ii) contravin obiectului sau scopului normelor cuprinse în actele Uniunii și care intră în domeniul de aplicare material menționat la articolul 2;
2. „informații referitoare la încălcări” înseamnă informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări sau potențiale sau reale care s-au produs sau care sunt foarte susceptibile să se producă în organizația în care lucrează sau a lucrat persoana care efectuează raportarea sau în altă organizație cu care persoana care efectuează raportarea este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, și cu privire la încercări de a disimula astfel de încălcări;
3. „raportare” înseamnă comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări;
4. „raportare internă” înseamnă comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări în cadrul unei entități juridice din sectorul privat sau din sectorul public;
5. „raportare externă” înseamnă comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări către autoritățile competente;
6. „divulgare publică” sau „a divulga în mod public” înseamnă punerea la dispoziție în domeniul public a informațiilor referitoare la încălcări;
7. „persoană care efectuează raportarea” înseamnă o persoană fizică care raportează sau divulgă public informații referitoare la încălcări obținute în contextul activităților sale profesionale;
8. „facilitator” înseamnă o persoană fizică ce asistă persoana care efectuează raportarea în procesul de raportare într-un context profesional, și a cărei asistență ar trebui să fie confidențială;
9. „context profesional” înseamnă activități profesionale actuale sau anterioare în sectorul public sau sectorul privat prin care, indiferent de natura acestor activități, persoanele pot obține informații referitoare la încălcări și în care aceste persoane ar putea suferi represalii în cazul în care raportează informațiile respective;
10. „persoană vizată” înseamnă o persoană fizică sau juridică menționată în raportare sau în divulgarea publică drept o persoană căreia i se atribuie încălcarea sau cu care persoana respectivă este asociată;
11. „represalii” înseamnă orice acțiune sau omisiune directă sau indirectă apărută într-un context profesional, care este determinată de raportarea internă sau externă ori de divulgarea publică și care provoacă sau poate provoca prejudicii nejustificate persoanei care efectuează raportarea;

12. „acțiuni subsecvente” înseamnă orice acțiune întreprinsă de către destinatarul unei raportări sau de către orice autoritate competență pentru a evalua acuratețea afirmațiilor formulate în raportare și, acolo unde este cazul, pentru a remedia încălcarea raportată, inclusiv prin acțiuni precum anchete interne, investigații, urmărire penală, acțiuni pentru recuperarea fondurilor sau încheierea procedurii;
13. „feedback” înseamnă furnizarea, către persoana care efectuează raportarea, a unor informații referitoare la acțiunile avute în vedere sau întrreprinse ca acțiuni subsecvente și referitoare la motivele unor astfel de acțiuni subsecvente;
14. „autoritate competentă” înseamnă orice autoritate națională desemnată să primească raportări în conformitate cu capitolul III și să ofere feedback persoanelor care efectuează raportări și/sau care este desemnată să îndeplinească atribuțiile prevăzute în prezenta directivă, în special în ceea ce privește întreprinderea unor acțiuni subsecvente.

Articolul 6

Condiții pentru protecția persoanelor care efectuează raportări

- (1) Persoanele care efectuează raportări beneficiază de protecție în temeiul prezentei directive cu condiția ca:
 - (a) să fi avut motive întemeiate să credă că informațiile referitoare la încălcări raportate erau adevărate la momentul raportării și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei directive; și
 - (b) să fi raportat, fie intern în conformitate cu articolul 7, fie extern în conformitate cu articolul 10, sau să fi divulgat public în conformitate cu articolul 15.
- (2) Fără a aduce atingere obligațiilor existente de a furniza raportări anonime în temeiul dreptului Uniunii, prezenta directivă nu afectează competența statelor membre de a decide dacă entitățile juridice din sectorul privat sau din sectorul public și autoritățile competente sunt obligate să accepte raportări anonime privind încălcări și să întreprindă acțiuni subsecvente acestora.
- (3) Persoanele care, în mod anonim, au raportat sau au divulgat public informații referitoare la încălcări, dar sunt ulterior identificate și suferă represalii, beneficiază totuși de protecția prevăzută în capitolul VI, cu condiția îndeplinirii condițiilor prevăzute la alineatul (1).
- (4) Persoanele care efectuează o raportare către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile relevante ale Uniunii cu privire la încălcări care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive beneficiază de protecție, astfel cum este prevăzută în prezenta directivă, în aceeași condiție ca persoanele care raportează extern.

CAPITOLUL II

RAPORTAREA INTERNĂ ȘI ÎNTREPRINDEREA DE ACȚIUNI SUBSECVENTE

Articolul 7

Raportarea prin canale interne de raportare

- (1) Ca principiu general și fără a aduce atingere articolelor 10 și 15, informațiile referitoare la încălcări pot fi raportate prin intermediul canalelor interne și al procedurilor prevăzute în prezentul capitol.
- (2) Statele membre încurajează raportarea prin canale interne de raportare înainte de raportarea prin canale externe de raportare, în cazul în care încălcarea poate fi remediată în mod eficace pe plan intern și în cazul în care persoana care efectuează raportarea consideră că nu există niciun risc de represalii.
- (3) Informațiile corespunzătoare referitoare la utilizarea canalelor interne de raportare menționată la alineatul (2) se furnizează în contextul informațiilor transmise de entități juridice din sectorul privat și din sectorul public în temeiul articolului 9 alineatul (1) litera (g), precum și de autorități competente în temeiul articolului 12 alineatul (4) litera (a) și al articolului 13.

Articolul 8

Obligația de a institui canale interne de raportare

- (1) Statele membre se asigură că entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public instituie canale și proceduri pentru raportarea internă și pentru întreprinderea unor acțiuni subsecvente, în urma consultării partenerilor sociali și de comun acord cu aceștia, în cazul în care se prevede astfel în dreptul intern.

(2) Canalele și procedurile menționate la alineatul (1) trebuie să permit lucrătorilor entității respective să efectueze raportări privind informații referitoare la încălcări. Acestea pot permite altor persoane, menționate la articolul 4 alineatul (1) literele (b), (c) și (d) și la articolul 4 alineatul (2), care sunt în contact cu entitatea respectivă în contextul activităților lor profesionale, să efectueze, de asemenea, raportări privind informații referitoare la încălcări.

(3) Alineatul (1) se aplică entităților juridice din sectorul privat care au cel puțin 50 de lucrători.

(4) Pragul prevăzut la alineatul (3) nu se aplică entităților care se încadrează în domeniul de aplicare al actelor Uniunii menționate în partea I.B și în partea II din anexă.

(5) Canalele de raportare pot fi gestionate intern de către o persoană sau un departament desemnat în acest scop sau pot fi furnizate extern de către o parte terță. Garanțile și cerințele menționate la articolul 9 alineatul (1) se aplică, de asemenea, părților terțe desemnate care gestionează canalul de raportare pentru o entitate juridică din sectorul privat.

(6) Entitățile juridice din sectorul privat care au între 50 și 249 de lucrători pot partaja resurse în ceea ce privește primirea raportărilor informațiilor referitoare la încălcări și orice investigație de realizat. Acest lucru nu aduce atingere obligațiilor impuse unor astfel de entități prin prezenta directivă de a păstra confidențialitatea, de a oferi feedback și de a remedia încălcarea raportată.

(7) În urma unei evaluări adecvate a riscurilor, ținând seama de natura activităților entităților și de nivelul de risc astfel rezultat, în special la adresa mediului și a sănătății publice, statele membre pot impune entităților juridice din sectorul privat cu mai puțin de 50 de lucrători să instituie canale și proceduri interne de raportare în conformitate cu capitolul II.

(8) Statele membre notifică Comisiei orice decizie pe care o iau pentru a impune entităților juridice din sectorul privat să instituie canale interne de raportare în temeiul alineatului (7). Notificarea respectivă include motivele deciziei și criteriile utilizate în evaluarea riscurilor menționate la alineatul (7). Comisia comunică respectiva decizie celorlalte state membre.

(9) Alineatul (1) se aplică tuturor entităților juridice din sectorul public, inclusiv entităților deținute sau controlate de astfel de entități.

Statele membre pot excepta de la obligația menționată la alineatul (1) municipalitățile cu mai puțin de 10 000 de locuitori sau cu mai puțin de 50 de lucrători ori alte entități menționate în primul paragraf din prezentul alineat cu mai puțin de 50 de lucrători.

Statele membre pot prevedea posibilitatea partajării canalelor interne de raportare între municipalități sau a gestionării de către autorități municipale comune în conformitate cu dreptul intern, cu condiția ca aceste canale interne de raportare partajate să fie distinse și autonome în raport cu canalele externe de raportare relevante.

Articolul 9

Proceduri de raportare internă și de întreprindere a unor acțiuni subsecvente

(1) Procedurile de raportare internă și de întreprindere a unor acțiuni subsecvente astfel cum se menționează la articolul 8 includ următoarele:

- (a) canalele pentru primirea raportărilor care sunt concepute, instituite și gestionate în condiții de siguranță, astfel încât să fie protejată confidențialitatea identității persoanei care efectuează raportarea și a oricărei părți terțe menționate în raportare și să se impiedice accesul la aceasta a membrilor neautorizați ai personalului;
- (b) confirmarea de primire a raportării, adresată persoanei care efectuează raportarea, în termen de șapte zile de la primirea respectivă;
- (c) desemnarea unei persoane imparțiale sau a unui departament imparțial, competent în ceea ce privește întreprinderea unor acțiuni subsecvente raportărilor, care poate fi aceeași persoană sau același departament ca cel care primește raportările și care va menține comunicarea cu persoana care efectuează raportarea și, dacă este cazul, va solicita informații suplimentare de la aceasta și îi va transmite feedback;
- (d) întreprinderea cu diligență a unor acțiuni subsecvente de către persoana sau departamentul desemnat menționate la litera (c);
- (e) întreprinderea cu diligență a unor acțiuni subsecvente în ceea ce privește raportarea anonimă, în cazul în care se prevede astfel în dreptul intern;

- (f) un interval de timp rezonabil pentru a transmite feedback, interval care să nu depășească trei luni de la confirmarea de primire sau, în cazul în care nu a fost transmisă nicio confirmare persoanei care efectuează raportarea, trei luni de la expirarea perioadei de șapte zile de la efectuarea raportării;
 - (g) furnizarea de informații clare și ușor accesibile privind procedurile de raportare externă către autoritățile competente, în temeiul articolului 10, și, după caz, către instituțiile, organele, oficile sau agențiile Uniunii.
- (2) Canalele prevăzute la alineatul (1) litera (a) permit raportarea în scris sau oral sau ambele. Raportarea orală se poate realiza prin telefon sau prin alte sisteme de mesagerie vocală, și, la cererea persoanei care efectuează raportarea, printr-o întâlnire față în față într-un interval de timp rezonabil.

CAPITOLUL III

RAPORTAREA EXTERNĂ ȘI ÎNTREREINDEREA DE ACȚIUNI SUBSECVENTE

Articolul 10

Raportarea prin canale externe de raportare

Fără a aduce atingere articolului 15 alineatul (1) litera (b), persoanele care efectuează raportări raportează informații referitoare la încălcări utilizând canalele și procedurile menționate la articolele 11 și 12, după ce au raportat mai întâi prin canale interne de raportare, sau raportând direct prin canale externe de raportare.

Articolul 11

Obligația de a institui canale externe de raportare și de a întreprinde acțiuni subsecvente raportărilor

- (1) Statele membre desemnează autoritățile competente pentru a primi raportări, pentru a oferi feedback și pentru a întreprinde acțiuni subsecvente raportărilor și le furnizează acestora resurse adecvate.
- (2) Statele membre se asigură că autoritățile competente:
 - (a) instituie canale externe de raportare independente și autonome pentru primirea și tratarea informațiilor referitoare la încălcări;
 - (b) confirmă primirea respectivă fără întârziere, și în orice caz în termen de șapte zile de la primirea raportării, cu excepția cazului în care persoana care efectuează raportarea a solicitat în mod explicit altfel sau în care autoritatea competență consideră, în mod rezonabil, că o confirmare a primirii raportării ar periclită protecția identității persoanei care efectuează raportarea;
 - (c) întreprinde cu diligență acțiuni subsecvente raportărilor;
 - (d) oferă feedback persoanei care efectuează raportarea, într-un interval de timp rezonabil care să nu depășească trei luni sau, în cazuri justificate corespunzător, șase luni;
 - (e) comunică persoanei care efectuează raportarea rezultatul final al investigațiilor determinate de raportare, în conformitate cu procedurile prevăzute de dreptul intern;
 - (f) transmit în timp util informațiile conținute în raportare către instituțiile, organele, oficile sau agențiile competente ale Uniunii, după caz, în vederea unor investigații aprofundate, dacă se prevede astfel în dreptul Uniunii sau în dreptul intern.
- (3) Statele membre pot dispune ca autoritățile competente, după ce au examinat în mod corespunzător chestiunea, să poată decide că o încălcare raportată este în mod clar minoră și nu necesită acțiuni subsecvente suplimentare în temeiul prezentelor directive, alta decât închiderea procedurii. Acest lucru nu aduce atingere altor obligații sau altor proceduri aplicabile de remediere a încălcării raportate, nici protecției acordate de prezenta directivă în ceea ce privește raportarea internă sau externă. Într-un astfel de caz, autoritățile competente notifică persoanei care efectuează raportarea decizia lor și motivele acesteia.
- (4) Statele membre pot dispune ca autoritățile competente să poată decide să închidă procedurile în legătură cu raportările repetitive care nu conțin nicio informație semnificativă nouă referitoare la încălcări în comparație cu o raportare anterioră cu privire la care procedurile relevante au fost încheiate, cu excepția cazului în care noi circumstanțe de drept sau de fapt justifică o acțiune subsecventă diferită. În acest caz, autoritățile competente notifică persoanei care efectuează raportarea decizia lor și motivele acesteia.

(5) Statele membre pot dispune ca, în cazul unui aflux ridicat de raportări, autoritățile competente să poată trata cu prioritate raportările privind încălcări grave sau încălcări ale dispozițiilor esențiale care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive, fără a aduce atingere intervalului de timp prevăzut la alineatul (2) litera (d).

(6) Statele membre se asigură că orice autoritate care a primit o raportare, dar care nu are competența de a remedia încălcarea raportată, transmite raportarea autorității competente, într-un termen rezonabil, în mod securizat, și că persoana care efectuează raportarea este informată fără întârziere cu privire la o astfel de transmitere.

Articolul 12

Proiectarea canalelor externe de raportare

(1) Canalele externe de raportare sunt considerate independente și autonome dacă îndeplinesc toate criteriile următoare:

- (a) sunt concepute, instituite și gestionate astfel încât să garanteze caracterul exhaustiv, integritatea și confidențialitatea informațiilor și să împiedice accesul membrilor neautorizați ai personalului din cadrul autorității competente;
- (b) permit stocarea durabilă a informațiilor, în conformitate cu articolul 18, pentru a permite efectuarea de investigații suplimentare.

(2) Canalele externe de raportare permit raportările în scris și oral. Raportarea orală se poate realiza prin telefon sau prin alte sisteme de mesagerie vocală și, la cererea persoanei care efectuează raportarea, printr-o întâlnire față în față într-un interval de timp rezonabil.

(3) Autoritățile competente se asigură că, în cazul în care se primește o raportare prin intermediul altor canale decât canalele de raportare menționate la alineatele (1) și (2) sau de către alți membri ai personalului decât cei responsabili de tratarea raportărilor, membrilor personalului care o primesc li se interzice divulgarea oricărei informații care ar putea să identifice persoana ce efectuează raportarea sau persoana vizată, iar aceștia transmit fără întârziere raportarea fără nicio modificare membrilor personalului responsabili cu tratarea raportărilor.

(4) Statele membre se asigură că autoritățile competente desemnează de membri ai personalului responsabili cu tratarea raportărilor și, în special, cu următoarele activități:

- (a) de a oferi oricărei persoane interesate informații privind procedurile de raportare;
 - (b) de a primi raportările și de a întreprinde acțiuni subsecvente;
 - (c) de a menține contactul cu persoana care efectuează raportarea în scopul oferirii de feedback și al solicitării de informații suplimentare dacă este necesar.
- (5) Membrii personalului menționați la alineatul (4) li se oferă o formare specifică în scopul tratării raportărilor.

Articolul 13

Informații referitoare la primirea raportărilor și la acțiunile subsecvente acestora

Statele membre se asigură că autoritățile competente publică pe site-urile lor web, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații:

- (a) condițiile pentru a beneficia de protecție în temeiul prezentei directive;
- (b) informațiile de contact pentru canalele externe de raportare, astfel cum sunt prevăzute la articolul 12, în special adresele electronice și poștale, precum și numerele de telefon pentru respectivele canale, indicând dacă sunt înregistrate con vorbirile telefonice;
- (c) procedurile aplicabile raportării încălcărilor, inclusiv modul în care autoritatea competență poate solicita persoanei care efectuează raportarea să clarifice informațiile raportate sau să furnizeze informații suplimentare, termenul pentru furnizarea de feedback, precum și tipul și conținutul unui asemenea feedback;
- (d) regimul de confidențialitate aplicabil raportărilor și, în special, informațiile legate de prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu articolul 17 din prezenta directivă, cu articolele 5 și 13 din Regulamentul (UE) 2016/679, cu articolul 13 din Directiva (UE) 2016/680 și cu articolul 15 din Regulamentul (UE) 2018/1725, după caz;

- (e) natura acțiunilor subsecvente raportărilor;
- (f) măsurile reparatorii și procedurile de protecție împotriva represaliilor și disponibilitatea consilierii confidențiale pentru persoanele care intenționează să efectueze o raportare;
- (g) o declarație în care se explică în mod clar condițiile în care persoanele care raportează autorității competente sunt protejate de răspunderea pentru încălcarea confidențialității, în temeiul articolului 21 alineatul (2); și
- (h) informațiile de contact ale centrului de informare sau ale autorității administrative unice independente, astfel cum sunt prevăzute la articolul 20 alineatul (3), după caz.

Articolul 14

Revizuirea procedurilor de către autoritățile competente

Statele membre se asigură că autoritățile competente își revizuiesc procedurile de primire a raportărilor și de întreprindere a acțiunilor subsecvente acestora, la intervale regulate și cel puțin o dată la trei ani. La revizuirea acestor proceduri, autoritățile competente țin cont de experiența lor și de cea a altor autorități competente și își adaptează procedurile în consecință.

CAPITOLUL IV

DIVULGĂRI PUBLICE

Articolul 15

Divulgări publice

(1) O persoană care efectuează o divulgare publică beneficiază de protecție în temeiul prezentei directive în cazul în care este îndeplinită oricare dintre condițiile următoare:

(a) persoana a raportat mai întâi intern și extern sau direct extern în conformitate cu capitoalele II și III, însă, ca răspuns la raportare, nu au fost luate măsuri corespunzătoare în intervalul de timp menționat la articolul 9 alineatul (1) litera (f) sau la articolul 11 alineatul (2) litera (d); sau

(b) persoana are motive întemeiate să considere că:

(i) încălcarea poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public, cum ar fi existența unei situații de urgență sau riscul unui prejudiciu ireversibil; sau

(ii) în cazul raportării externe, există un risc de represalii sau există o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace, având în vedere circumstanțele specifice ale cazului, precum cele în care probele pot fi disimulate ori distruse sau o autoritate poate fi în înțelegere cu autorul încălcării sau implicată în încălcare.

(2) Prezentul articol nu se aplică în cazurile în care o persoană divulgă în mod direct informații presele în conformitate cu dispozițiile naționale specifice care stabilesc un sistem de protecție referitor la libertatea de exprimare și de informare.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII APPLICABILE RAPORTĂRII INTERNE ȘI EXTERNE

Articolul 16

Obligația de a păstra confidențialitatea

(1) Statele membre se asigură că identitatea persoanei care efectuează raportarea nu este divulgată nimănui, fără conștiință explicit al acesteia, în afară de membrii autorizați ai personalului care au competența de a primi raportări sau de a întreprinde acțiuni subsecvente acestora. Acest lucru se aplică, de asemenea, oricărei alte informații care permit că identitatea persoanei care efectuează raportarea să fie dedusă direct sau indirect.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), identitatea persoanei care efectuează raportarea și orice altă informație menționată la alineatul (1) pot fi divulgăte numai în cazul în care acest lucru este o obligație necesară și proporțională impusă de dreptul Uniunii sau de dreptul intern în contextul investigațiilor desfășurate de autoritățile naționale sau al procedurilor judiciare, inclusiv în vederea protejării dreptului la apărare al persoanei vizate.

(3) Divulgările efectuate în temeiul derogării prevăzute la alineatul (2) fac obiectul unor garanții adecvate în temeiul normelor Uniunii și naționale aplicabile. În special, persoanele care efectuează raportarea sunt informate înainte ca identitatea lor să fie divulgată, cu excepția cazului în care o astfel de informare ar periclită investigațiile sau procedurile judiciare conexe. Atunci când informează persoanele care efectuează raportări, autoritatea competență le trimit o explicație scrisă privind motivele divulgării datelor confidențiale în cauză.

(4) Statele membre se asigură că autoritățile competente care primesc informații referitoare la încălcări care includ secrete comerciale nu utilizează respectivele secrete comerciale și nu le divulgă în scopuri care depășesc ceea ce este necesar pentru acțiunile subsecvente corespunzătoare.

Articolul 17

Prelucrarea datelor cu caracter personal

Toate prelucrările de date cu caracter personal efectuate în temeiul prezentei directive, inclusiv schimbul sau transmiterea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente, se desfășoară în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 și cu Directiva (UE) 2016/680. Orice schimb sau transmitere de informații de către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii se efectuează în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1725.

Datele cu caracter personal care nu sunt, în mod evident, relevante pentru tratarea unei anumite raportări nu sunt colectate sau, dacă sunt colectate în mod accidental, sunt șterse fără întârzieri nejustificate.

Articolul 18

Evidența raportărilor

(1) Statele membre se asigură că entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente păstrează evidența tuturor raportărilor primite, cu respectarea cerințelor privind confidențialitatea prevăzute la articolul 16. Raportările nu se păstrează pentru o perioadă mai lungă decât este necesar și proporțional pentru respectarea cerințelor impuse prin prezenta directivă sau altor cerințe impuse prin dreptul Uniunii sau dreptul intern.

(2) În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile sunt înregistrate, entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente au dreptul, sub rezerva consumătorului persoanei care efectuează raportarea, de a documenta raportarea orală în unul dintre următoarele moduri:

- (a) prin efectuarea unei înregistrări a conversației într-o formă durabilă și accesibilă; sau
- (b) printr-o transcriere completă și exactă a conversației, pregătită de membri ai personalului care sunt responsabili cu tratarea raportării.

Entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente oferă persoanei care efectuează raportarea posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la transcrierea con vorbirii prin semnarea acestoria.

(3) În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile nu sunt înregistrate, entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente au dreptul de a documenta raportarea orală sub forma unui proces-verbal exact al con vorbirii, scris de membri ai personalului care sunt responsabili cu tratarea raportărilor. Entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente oferă persoanei care efectuează raportarea posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

(4) În cazul în care o persoană solicită o întâlnire cu membri ai personalului entităților juridice din sectorul privat și din sectorul public sau al autorităților competente în scopul raportării în temeiul articolului 9 alineatul (2) și articolului 12 alineatul (2), entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente se asigură, sub rezerva consumătorului persoanei care efectuează raportarea, că se păstrează o evidență completă și exactă a întâlnirii într-o formă durabilă și accesibilă.

Entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente au dreptul de a documenta întâlnirea într-unul dintre următoarele moduri:

- (a) prin efectuarea unei înregistrări a conversației într-o formă durabilă și accesibilă; sau
- (b) printr-un proces-verbal exact al întâlnirii, întocmit de membri ai personalului care sunt responsabili cu tratarea raportării.

Entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente oferă persoanei care efectuează raportarea posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al întâlnirii, prin semnarea acestuia.

CAPITOLUL VI
MĂSURI DE PROTECȚIE
Articolul 19

Interdicția represaliilor

Statele membre iau măsurile necesare pentru a interzice orice formă de represalii împotriva persoanelor menționate la articolul 4, inclusiv amenințări și tentative de represalii, inclusiv, în special, represalii sub formă de:

- (a) suspendare, șomaj tehnic, concediere sau măsuri echivalente;
- (b) retrogradare sau blocare a promovării;
- (c) transfer de atribuții, schimbări ale locației locului de muncă, reducere a salariilor, schimbări ale programului de lucru;
- (d) blocare a formării;
- (e) darea unei evaluări negative a performanței sau a unei recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată;
- (f) aplicare sau administrare a oricărei măsuri disciplinare sau muștrări ori a vreunei alte sancțiuni, inclusiv a unei sancțiuni financiare;
- (g) constrângere, intimidare, hărțuire sau ostracizare;
- (h) discriminare, dezavantaj sau tratament inechitabil;
- (i) refuz de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut așteptări legitime că i-s-ar oferi un post permanent;
- (j) refuz de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau reziliere anticipată a unui astfel de contract;
- (k) prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub formă pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;
- (l) includere pe o listă neagră pe baza unui acord sectorial sau la nivel de industrie formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivul sector sau în respectiva industrie;
- (m) reziliere anticipată sau anulare a unui contract pentru bunuri sau servicii;
- (n) anulare a unei licențe sau a unui permis;
- (o) trimiteri psihiatricre sau medicale.

Articolul 20

Măsuri de sprijin

(1) Statele membre se asigură că persoanele menționate la articolul 4 au acces, după caz, la măsuri de sprijin, în special la următoarele:

- (a) informații și consilieri cuprinzătoare și independente, care sunt ușor accesibile publicului și gratuite, referitoare la procedurile și la măsurile reparatorii disponibile, referitoare la protecția împotriva represaliilor și la drepturile persoanei vizate;
- (b) asistență efectivă din partea autorităților competente în fața oricărei autorități relevante implicate în protecția lor împotriva represaliilor, inclusiv, în cazurile prevăzute de dreptul intern, prin certificarea faptului că aceste persoane beneficiază de protecție în temeiul prezentei directive; și
- (c) asistență juridică în cadrul procedurilor penale și al procedurilor civile transfrontaliere în conformitate cu Directiva (UE) 2016/1919 și cu Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁴⁸⁾, precum și, în conformitate cu dreptul intern, asistență juridică în cadrul altor proceduri și consultanță juridică sau alt tip de asistență juridică.

⁽⁴⁸⁾ Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială (JO L 136, 24.5.2008, p. 3).

(2) Statele membre pot prevedea asistență financiară și măsuri de sprijin, inclusiv sprijin de natură psihologică, pentru persoanele care efectuează raportări în cadrul procedurilor judiciare.

(3) Măsurile de sprijin menționate la prezentul articol pot fi furnizate, după caz, de un centru de informare sau de o autoritate administrativă independentă unică și identificată în mod clar.

Articolul 21

Măsuri pentru protecția împotriva represaliilor

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că persoanele menționate la articolul 4 sunt protejate împotriva represaliilor. Astfel de măsuri includ, în special, măsurile prevăzute la alineatele (2)-(8) din prezentul articol.

(2) Fără a aduce atingere articolului 3 alineatele (2) și (3), atunci când persoanele raportează informații referitoare la încălcări sau fac o divulgare publică în conformitate cu prezența directivă, acestea nu au încălcat nicio restricție privind publică, cu condiția să fi avut motive întemeiate să credă că raportarea sau divulgarea publică unor astfel de informații a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări în temeiul prezentei directive.

(3) Persoanele care efectuează raportări nu poartă răspunderea pentru dobândirea informațiilor care sunt raportate sau divulgăte public sau pentru accesul la acestea, cu condiția ca o astfel de dobândire sau un astfel de acces să nu constituie o infracțiune autonomă. În cazul în care dobândirea sau accesul constituie o infracțiune autonomă, răspunderea penală este continuă să fie reglementată de dreptul intern aplicabil.

(4) Orice altă eventuală răspundere a persoanelor care efectuează raportări, care decurge din acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau divulgarea publică sau care nu sunt necesare pentru dezvăluirea unei încălcări în temeiul prezentei directive, este în continuare reglementată de dreptul Uniunii sau de dreptul intern aplicabil.

(5) În cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau a unei alte autorități referitoare la un prejudiciu suferit de persoana care efectuează raportarea și sub rezerva stabilirii de către persoana respectivă a faptului că a efectuat o raportare sau a făcut o dezvăluire publică și că a suferit un prejudiciu, se presupune că prejudiciul a fost adus ca represalii pentru raportare sau pentru divulgarea publică. În astfel de cazuri, persoana care a luat măsura prejudiciabilă trebuie să dovedească faptul că respectiva măsură s-a bazat pe motive justificate în mod corespunzător.

(6) Persoanele menționate la articolul 4 au acces la măsuri de remediere împotriva represaliilor, după caz, inclusiv la măsuri provizorii în așteptarea soluționării procedurii judiciare, în conformitate cu dreptul intern.

(7) În cadrul procedurilor judiciare, inclusiv în ceea ce privește defâșurarea, încălcarea drepturilor de autor, încălcarea secretului profesional, încălcarea normelor de protecție a datelor, divulgarea secretelor comerciale sau cererile de comisori care pensare în temeiul dreptului privat sau public ori dreptului colectiv al muncii, nu se poate angaja răspunderea persoanei menționate la articolul 4 ca urmare a raportărilor sau a divulgărilor publice în conformitate cu prezența directivă. Persoanele respective au dreptul să se bazeze pe respectiva raportare sau divulgare publică pentru a urmări închiderea cauzei, cu condiția să fi avut motive întemeiate să considere că raportarea sau divulgarea publică a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări, în temeiul prezentei directive.

În cazul în care o persoană raportează sau divulgă public informații referitoare la încălcări care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive și informațiile respective includ secrete comerciale, iar persoana respectivă îndeplinește condițiile prevăzute în prezența directivă, o astfel de raportare sau divulgare publică este considerată legală în condițiile articolului 3 alineatul (2) din Directiva (UE) 2016/943.

(8) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că sunt prevăzute măsuri reparatorii și compensații integrale pentru acele prejudicii suferite de persoanele menționate la articolul 4 în conformitate cu dreptul intern.

Articolul 22

Măsuri pentru protecția persoanelor vizate

(1) Statele membre se asigură, în conformitate cu Carta, că persoanele vizate beneficiază pe deplin de dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil, precum și de prezumția de nevinovăție și de dreptul la apărare, inclusiv de dreptul de a fi ascultate și de dreptul de acces la propriul dosar.

(2) Autoritățile competente se asigură, în conformitate cu dreptul intern, că identitatea persoanelor vizate este protejată atât timp cât investigațiile declanșate de raportare sau de divulgarea publică sunt în desfășurare.

(3) Normele prevăzute la articolele 12, 17 și 18 referitoare la protecția identității persoanelor care efectuează raportări se aplică și pentru protejarea identității persoanelor vizate.

Articolul 23

Sancțiuni

- (1) Statele membre prevăd sancțiuni eficace, proporționale și disuasive aplicabile persoanelor fizice sau juridice care:
- (a) împiedică sau încearcă să împiedice raportarea;
 - (b) iau măsuri represive împotriva persoanelor menționate la articolul 4;
 - (c) introduc acțiuni vexatorii împotriva persoanelor menționate la articolul 4;
 - (d) încalcă obligația de a menține confidențialitatea privind identitatea persoanelor care efectuează raportări astfel cum este menționată la articolul 16.
- (2) Statele membre prevăd sancțiuni eficace, proporționale și disuasive aplicabile în privința persoanelor care efectuează raportări în cazurile în care s-a stabilit că aceste persoane au efectuat, în cunoștință de cauză, raportări false sau au divulgat public informații false. Statele membre prevăd, de asemenea, măsuri pentru compensarea prejudiciilor care rezultă din astfel de raportări sau divulgări publice în conformitate cu dreptul intern.

Articolul 24

Interzicerea renunțării la drepturi și la măsuri reparatorii

Statele membre se asigură că drepturile și măsurile reparatorii prevăzute de prezența directivă nu pot face obiectul unei renunțări sau limitări prin contract, politică, formă sau condiții de încadrare în muncă, inclusiv un acord de arbitraj prealabil unui litigiu.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 25

Un tratament mai favorabil și clauza de menținere a nivelului de protecție

- (1) Statele membre pot introduce sau menține dispoziții mai favorabile pentru drepturile persoanelor care efectuează raportări decât cele prevăzute în prezența directivă, fără a aduce atingere articolului 22 și articolului 23 alineatul (2).
- (2) Aplicarea prezentei directive nu poate în niciun caz să constituie un motiv de diminuare a nivelului protecției deja acordat de statele membre în domeniile reglementate prin prezența directivă.

Articolul 26

Transpunere și perioadă de tranziție

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 17 decembrie 2021.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1), în ceea ce privește entitățile juridice din sectorul privat care au între 50 și 249 de lucrători, statele membre asigură până la 17 decembrie 2023 intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma obligației de a institui canale interne în temeiul articolului 8 alineatul (3).
- (3) Atunci când statele membre adoptă dispozițiile menționate la alineatele (1) și (2), respectivele dispoziții conțin o trimitere la prezența directivă sau sunt însopite de o asemenea trimitere, la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor acte.

Articolul 27

Raportare, evaluare și revizuire

- (1) Statele membre furnizează Comisiei toate informațiile relevante privind punerea în aplicare a prezentei directive. Pe baza informațiilor furnizate, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, până la 17 decembrie 2023, un raport cu privire la punerea în aplicare a prezentei directive.

(2) Fără a aduce atingere obligațiilor de raportare prevăzute de alte acte juridice ale Uniunii, statele membre transmit anual Comisiei următoarele statistici cu privire la raportările menționate în capitolul III, preferabil sub formă agregată, în cazul în care acestea sunt disponibile la nivel central în statul membru în cauză:

- (a) numărul de raportări primite de către autoritățile competente;
- (b) numărul de investigații și proceduri inițiate ca urmare a acestor raportări și rezultatul acestora; și
- (c) în cazul în care sunt confirmate, prejudiciul finanțiar estimat și sumele recuperate în urma investigațiilor și a procedurilor referitoare la încălcările raportate.

(3) Tinând seama de raportul pe care l-a transmis în temeiul alineatului (1) și de statisticile statelor membre prezentate în temeiul alineatului (2), Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, până la 17 decembrie 2025, un raport de evaluare a impactului dreptului intern care transpune prezența directivă. Raportul evaluează funcționarea prezentei directive și are în vedere necesitatea unor măsuri suplimentare, inclusiv, după caz, a unor modificări în vederea extinderii domeniului de aplicare al prezentei directive la alte acte ale Uniunii sau la alte domenii, în special la îmbunătățirea mediului de lucru pentru a proteja sănătatea și siguranța lucrătorilor, precum și condițiile de muncă.

În plus față de evaluarea menționată în primul paragraf, raportarea evaluează modul în care statele membre au utilizat mecanismele de cooperare existente în cadrul obligațiilor lor de a întreprinde acțiuni subsecvente raportărilor privind încălcările care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive și, în general, modul în care acestea cooperează în cazurile încălcărilor care implică o dimensiune transfrontalieră.

- (4) Comisia pune la dispoziția publicului rapoartele menționate la alineatele (1) și (3) și le face ușor accesibile.

Articolul 28

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 29

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 23 octombrie 2019.

Pentru Parlamentul European

Președintele

D. M. SASSOLI

Pentru Consiliu

Președintele

T. TUPPURAINEN

ANEXĂ

Partea I

- A. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (i) – achiziții publice:
1. Norme de procedură pentru achizițiile publice și pentru atribuirea de concesiuni, pentru atribuirea de contracte în domeniul apărării și securității, pentru atribuirea de contracte de către entitățile care își desfășoară activitatea în sectorul apei, al energiei, al transporturilor și al serviciilor poștale, precum și pentru atribuirea oricărui alt contract, astfel cum sunt enunțate în:
 - (i) Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune (JO L 94, 28.3.2014, p. 1);
 - (ii) Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65);
 - (iii) Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243);
 - (iv) Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE (JO L 216, 20.8.2009, p. 76).
 2. Proceduri de revizuire, astfel cum sunt reglementate de:
 - (i) Directiva 92/13/CEE a Consiliului din 25 februarie 1992 privind coordonarea actelor cu putere de lege și ale entităților care desfășoară activități în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor (JO L 76, 23.3.1992, p. 14);
 - (ii) Directiva 89/665/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1989 privind coordonarea actelor cu putere de lege și de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări (JO L 395, 30.12.1989, p. 33).
- B. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) – servicii, produse și piețe financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului:
- Norme care stabilesc un cadru de reglementare și de supraveghere, precum și protecția consumatorilor și a investitorilor pe piețele serviciilor financiare și de capital din Uniune, în sectorul bancar și în cel al creditelor, în investiții, în asigurări și reasigurări, în produse de pensii ocupaționale sau personale, în valori mobiliare, în fonduri de investiții, în servicii de plată și în activitățile enumerate în anexa I la Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338), astfel cum sunt enunțate în:
- (i) Directiva 2009/110/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electro-nică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE (JO L 267, 10.10.2009, p. 7);
 - (ii) Directiva 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind administratorii fondurilor de investiții alternative și de modificare a Directivelor 2003/41/CE și 2009/65/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 1095/2010 (JO L 174, 1.7.2011, p. 1);
 - (iii) Regulamentul (UE) nr. 236/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit (JO L 86, 24.3.2012, p. 1);
 - (iv) Regulamentul (UE) nr. 345/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2013 privind fondurile europene cu capital de risc (JO L 115, 25.4.2013, p. 1);

- (v) Regulamentul (UE) nr. 346/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2013 privind fondurile europene de antreprenoriat social (JO L 115, 25.4.2013, p. 18);
- (vi) Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (JO L 60, 28.2.2014, p. 34);
- (vii) Regulamentul (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei (JO L 158, 27.5.2014, p. 77);
- (viii) Regulamentul (UE) nr. 600/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 173, 12.6.2014, p. 84);
- (ix) Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 23.12.2015, p. 35);
- (x) Directiva 2004/25/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind ofertele publice de cumpărare (JO L 142, 30.4.2004, p. 12);
- (xi) Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă (JO L 184, 14.7.2007, p. 17);
- (xii) Directiva 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și de modificare a Directivei 2001/34/CE (JO L 390, 31.12.2004, p. 38);
- (xiii) Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, p. 1);
- (xiv) Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizati ca indicații de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014 (JO L 171, 29.6.2016, p. 1);
- (xv) Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) (JO L 335, 17.12.2009, p. 1);
- (xvi) Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190);
- (xvii) Directiva 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a întreprinderilor de asigurare și a întreprinderilor de investiții aparțin unui conglomerat financiar și de modificare a Directivelor 73/239/CEE, 79/267/CEE, 92/49/CEE, 92/96/CEE, 93/6/CEE și 93/22/CEE ale Consiliului și a Directivelor 98/78/CE și 2000/12/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 35, 11.2.2003, p. 1);
- (xviii) Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor (JO L 173, 12.6.2014, p. 149);
- (xix) Directiva 97/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 martie 1997 privind sistemele de com-pensare pentru investitori (JO L 84, 26.3.1997, p. 22);
- (xx) Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudentiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1).

- C. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (iii) – siguranța și conformitatea produselor:
1. Cerințele privind siguranța și conformitatea produselor introduse pe piața Uniunii, astfel cum sunt definite și reglementate de:
 - (i) Directiva 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 decembrie 2001 privind siguranța generală a produselor (JO L 11, 15.1.2002, p. 4);
 - (ii) Legislația de armonizare a Uniunii privind produsele fabricate, inclusiv cerințele de etichetare, altele decât produsele alimentare, hrana pentru animale, produsele medicamentoase de uz uman și veterinar, plantele și animalele vii, produsele de origine umană și produsele de origine vegetală și animală care sunt direct legate de reproducerea lor viitoare, astfel cum sunt enumerate în anexele I și II la Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011 (JO L 169, 25.6.2019, p. 1);
 - (iii) Directiva 2007/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 septembrie 2007 de stabilire a unui cadru pentru omologarea autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective (Directivă-cadru) (JO L 263, 9.10.2007, p. 1).
 2. Norme privind comercializarea și utilizarea produselor sensibile și periculoase, astfel cum sunt enunțate în:
 - (i) Directiva 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor din domeniul apărării în interiorul Comunității (JO L 146, 10.6.2009, p. 1);
 - (ii) Directiva 91/477/CEE a Consiliului din 18 iunie 1991 privind controlul achiziționării și detinerii de arme (JO L 256, 13.9.1991, p. 51);
 - (iii) Regulamentul (UE) nr. 98/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 privind comercializarea și utilizarea precursorilor de explozivi (JO L 39, 9.2.2013, p. 1).
- D. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (iv) – siguranța transporturilor:
1. Cerințe de siguranță în sectorul feroviar, astfel cum sunt reglementate de Directiva (UE) 2016/798 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind siguranța feroviară (JO L 138, 26.5.2016, p. 102).
 2. Cerințe de siguranță în sectorul aviației, astfel cum sunt reglementate de Regulamentul (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind investigarea și prevenirea accidentelor și incidențelor survenite în aviația civilă și de abrogare a Directivei 94/56/CE (JO L 295, 12.11.2010, p. 35).
 3. Cerințe de siguranță în sectorul rutier, astfel cum sunt reglementate de:
 - (i) Directiva 2008/96/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere (JO L 319, 29.11.2008, p. 59);
 - (ii) Directiva 2004/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind cerințele minime de siguranță pentru tunelurile din Rețeaua rutieră transeuropeană (JO L 167, 30.4.2004, p. 39);
 - (iii) Regulamentul (CE) nr. 1071/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier și de abrogare a Directivei 96/26/CE a Consiliului (JO L 300, 14.11.2009, p. 51).
 4. Cerințe de siguranță în sectorul maritim, astfel cum sunt reglementate de:
 - (i) Regulamentul (CE) nr. 391/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2009 privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor (JO L 131, 28.5.2009, p. 11);
 - (ii) Regulamentul (CE) nr. 392/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2009 privind răspunderea în caz de accident a transportatorilor de persoane pe mare (JO L 131, 28.5.2009, p. 24);
 - (iii) Directiva 2014/90/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iulie 2014 privind echipamentele maritime și de abrogare a Directivei 96/98/CE a Consiliului (JO L 257, 28.8.2014, p. 146);

- (iv) Directiva 2009/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 de instituire a principiilor fundamentale care reglementează investigarea accidentelor din sectorul de transport maritim și de modificare a Directivei 1999/35/CE a Consiliului și a Directivei 2002/59/CE (JO L 131, 28.5.2009, p. 114);
- (v) Directiva 2008/106/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind nivelul minim de formare a navigatorilor (JO L 323, 3.12.2008, p. 33);
- (vi) Directiva 98/41/CE a Consiliului din 18 iunie 1998 privind înregistrarea persoanelor care călătoresc la bordul navelor de pasageri care operează în porturile de destinație sau de plecare din statele membre ale Comunității (JO L 188, 2.7.1998, p. 35);
- (vii) Directiva 2001/96/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 decembrie 2001 de stabilire a cerințelor și procedurilor armonizate pentru încărcarea și descărcarea în siguranță a vrachierelor (JO L 13, 16.1.2002, p. 9).

5. Cerințe de siguranță, astfel cum sunt reglementate de Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 septembrie 2008 privind transportul interior de mărfuri periculoase (JO L 260, 30.9.2008, p. 13).

E. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (v) – protecția mediului:

1. Orice infracțiune împotriva protecției mediului, astfel cum este reglementată de Directiva 2008/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal (JO L 328, 6.12.2008, p. 28) sau orice comportament ilegal care încalcă legislația prevăzută în anexele la Directiva 2008/99/CE;

2. Norme privind mediul și clima, astfel cum sunt enunțate în:

- (i) Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32);
- (ii) Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO L 140, 5.6.2009, p. 16);
- (iii) Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (JO L 315, 14.11.2012, p. 1);
- (iv) Regulamentul (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind un mecanism de monitorizare și de raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și de raportare, la nivel național și al Uniunii, a altor informații relevante pentru schimbările climatice și de abrogare a Deciziei nr. 280/2004/CE (JO L 165, 18.6.2013, p. 13);
- (v) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).

3. Norme privind dezvoltarea durabilă și gestionarea deșeurilor, astfel cum sunt enunțate în:

- (i) Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (JO L 312, 22.11.2008, p. 3);
- (ii) Regulamentul (UE) nr. 1257/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind reciclarea navelor și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 și a Directivei 2009/16/CE (JO L 330, 10.12.2013, p. 1);
- (iii) Regulamentul (UE) nr. 649/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind exportul și importul de produse chimice care prezintă risc (JO L 201, 27.7.2012, p. 60).

4. Norme privind poluarea marină, atmosferică și fonică, astfel cum sunt enunțate în:
- (i) Directiva 1999/94/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind disponibilitatea informațiilor cu privire la consumul de carburant și emisiile de CO₂ destinate consumatorilor la comercializarea autoturismelor noi (JO L 12, 18.1.2000, p. 16);
 - (ii) Directiva 2001/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2001 privind plafonanele naționale de emisie pentru anumiti poluanți atmosferici (JO L 309, 27.11.2001, p. 22);
 - (iii) Directiva 2002/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 iunie 2002 privind evaluarea și gestionarea zgromotului ambiental (JO L 189, 18.7.2002, p. 12);
 - (iv) Regulamentul (CE) nr. 782/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 aprilie 2003 privind interzicerea compușilor organostanici pe nave (JO L 115, 9.5.2003, p. 1);
 - (v) Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului (JO L 143, 30.4.2004, p. 56);
 - (vi) Directiva 2005/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind poluarea cauzată de nave și introducerea unor sancțiuni în caz de încălcare (JO L 255, 30.9.2005, p. 11);
 - (vii) Regulamentul (CE) nr. 166/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 ianuarie 2006 de instituire a unui registru european al emisiilor și transferului de poluanți și de modificare a Directivelor 91/689/CEE și 96/61/CE ale Consiliului (JO L 33, 4.2.2006, p. 1);
 - (viii) Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic (JO L 120, 15.5.2009, p. 5);
 - (ix) Regulamentul (CE) nr. 443/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2009 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile pentru autoturismele noi, ca parte a abordării integrate a Comunității de a reduce emisiile de CO₂ generate de vehiculele ușoare (JO L 140, 5.6.2009, p. 1);
 - (x) Regulamentul (CE) nr. 1005/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind substanțele care diminuează stratul de ozon (JO L 286, 31.10.2009, p. 1);
 - (xi) Directiva 2009/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 privind etapa a II-a de recuperare a vaporilor de benzină în timpul alimentării autovehiculelor la stațiile de benzină (JO L 285, 31.10.2009, p. 36);
 - (xii) Regulamentul (UE) nr. 510/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2011 de stabilire a unor standarde de performanță pentru vehiculele utilitare ușoare noi, ca parte a abordării integrate a Uniunii de reducere a emisiilor de CO₂ generate de vehiculele ușoare (JO L 145, 31.5.2011, p. 1);
 - (xiii) Directiva 2014/94/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2014 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi (JO L 307, 28.10.2014, p. 1);
 - (xiv) Regulamentul (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de dioxid de carbon generate de transportul maritim și de modificare a Directivei 2009/16/CE (JO L 123, 19.5.2015, p. 55);
 - (xv) Directiva (UE) 2015/2193 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații medii de ardere (JO L 313, 28.11.2015, p. 1).

5. Norme privind protecția și gestionarea apelor și a solului, astfel cum sunt enunțate în:

- (i) Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații (JO L 288, 6.11.2007, p. 27);
- (ii) Directiva 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, de modificare și de abrogare a Directivelor 82/176/CEE, 83/513/CEE, 84/156/CEE, 84/491/CEE, 86/280/CEE ale Consiliului și de modificare a Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 348, 24.12.2008, p. 84);

- (iii) Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1).

6. Norme privind protecția naturii și a biodiversității, astfel cum sunt enunțate în:

- (i) Regulamentul (CE) nr. 1936/2001 al Consiliului din 27 septembrie 2001 de stabilire a unor măsuri de control aplicabile pescuitului pentru anumite stocuri de pești mari migratori (JO L 263, 3.10.2001, p. 1);
- (ii) Regulamentul (CE) nr. 812/2004 al Consiliului din 26 aprilie 2004 de stabilire a unor măsuri privind capturile accidentale de cetacee în activitățile de pescuit și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 88/98 (JO L 150, 30.4.2004, p. 12);
- (iii) Regulamentul (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind comerțul cu produse derivate din focă (JO L 286, 31.10.2009, p. 36);
- (iv) Regulamentul (CE) nr. 734/2008 al Consiliului din 15 iulie 2008 privind protecția ecosistemelor marine vulnerabile din marea liberă împotriva efectelor nocive ale uneltele de pescuit de fund (JO L 201, 30.7.2008, p. 8);
- (v) Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbaticice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7);
- (vi) Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor care revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn (JO L 295, 12.11.2010, p. 23);
- (vii) Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive (JO L 317, 4.11.2014, p. 35).

7. Norme privind substanțele chimice, astfel cum sunt enunțate în Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO L 396, 30.12.2006, p. 1).

8. Norme privind produsele ecologice, astfel cum sunt enunțate în Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului (JO L 150, 14.6.2018, p. 1).

F. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) – protecția radiologică și securitatea nucleară
Norme privind securitatea nucleară, astfel cum sunt enunțate în:

- (i) Directiva 2009/71/Euratom a Consiliului din 25 iunie 2009 de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare (JO L 172, 2.7.2009, p. 18);
- (ii) Directiva 2013/51/Euratom a Consiliului din 22 octombrie 2013 de stabilire a unor cerințe de protecție a sănătății populației în ceea ce privește substanțele radioactive din apă destinată consumului uman (JO L 296, 7.11.2013, p. 12);
- (iii) Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (JO L 13, 17.1.2014, p. 1);
- (iv) Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului din 19 iulie 2011 de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive (JO L 199, 2.8.2011, p. 48);
- (v) Directiva 2006/117/Euratom a Consiliului din 20 noiembrie 2006 privind supravegherea și controlul transferelor de deșeuri radioactive și combustibil uzat (JO L 337, 5.12.2006, p. 21);

(vi) Regulamentul (Euratom) 2016/52 al Consiliului din 15 ianuarie 2016 de stabilire a nivelurilor maxime permise de contaminare radioactivă a alimentelor și furajelor în urma unui accident nuclear sau a oricărui alt caz de urgență radiologică și de abrogare a Regulamentului (Euratom) nr. 3954/87 al Consiliului și a Regulamentelor (Euratom) nr. 944/89 și (Euratom) nr. 770/90 ale Comisiei (JO L 13, 20.1.2016, p. 2);

(vii) Regulamentul (Euratom) nr. 1493/93 al Consiliului din 8 iunie 1993 privind transportul substanțelor radioactive între statele membre (JO L 148, 19.6.1993, p. 1).

G. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (vii) – siguranța alimentelor și a hranei pentru animale și sănătatea și bunăstarea animalelor:

1. Dreptul Uniunii privind alimentele și hrana pentru animale care are la bază principiile generale și cerințele stabilite în Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare (JO L 31, 1.2.2002, p. 1).

2. Sănătatea animalelor, astfel cum este reglementată de:

(i) Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor („Legea privind sănătatea animală”) (JO L 84, 31.3.2016, p. 1);

(ii) Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală) (JO L 300, 14.11.2009, p. 1).

3. Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale) (JO L 95, 7.4.2017, p. 1).

4. Norme privind protecția și bunăstarea animalelor, astfel cum sunt enunțate în:

(i) Directiva 98/58/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind protecția animalelor de fermă (JO L 221, 8.8.1998, p. 23);

(ii) Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97 (JO L 3, 5.1.2005, p. 1);

(iii) Regulamentul (CE) nr. 1099/2009 al Consiliului din 24 septembrie 2009 privind protecția animalelor în momentul uciderii (JO L 303, 18.11.2009, p. 1);

(iv) Directiva 1999/22/CE a Consiliului din 29 martie 1999 privind animalele sălbaticе din grădini zoologice (JO L 94, 9.4.1999, p. 24);

(v) Directiva 2010/63/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 septembrie 2010 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice (JO L 276, 20.10.2010, p. 33).

H. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (viii) – sănătatea publică:

1. Măsuri prin care se institue standarde ridicate de calitate și de siguranță a organelor și substanțelor de origine umană, astfel cum sunt reglementate de:

(i) Directiva 2002/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 ianuarie 2003 privind stabilirea standardelor de calitate și securitate pentru recoltarea, controlul, prelucrarea, stocarea și distribuirea sângelui uman și a componentelor sanguine și de modificare a Directivei 2001/83/CE (JO L 33, 8.2.2003, p. 30);

- (ii) Directiva 2004/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind stabilirea standardelor de calitate și securitate pentru donarea, obținerea, controlul, prelucrarea, conservarea, stocarea și distribuirea ţesuturilor și a celulelor umane (JO L 102, 7.4.2004, p. 48);
- (iii) Directiva 2010/53/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind standardele de calitate și siguranță referitoare la organele umane destinate transplantului (JO L 207, 6.8.2010, p. 14).
2. Măsuri prin care se instituie standarde înalte de calitate și de siguranță pentru medicamente și dispozitive de uz medical, astfel cum sunt reglementate de:
- (i) Regulamentul (CE) nr. 141/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 1999 privind produsele medicamentoase orfane (JO L 18, 22.1.2000, p. 1);
 - (ii) Directiva 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 noiembrie 2001 de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman (JO L 311, 28.11.2001, p. 67);
 - (iii) Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind producția medicinală veterinară și de abrogare a Directivei 2001/82/CE (JO L 4, 7.1.2019, p. 43);
 - (iv) Regulamentul (CE) nr. 726/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2004 de stabilire a procedurilor comunitare privind autorizarea și supravegherea medicamentelor de uz uman și veterinar și de instituire a unei Agenții Europene pentru Medicamente (JO L 136, 30.4.2004, p. 1);
 - (v) Regulamentul (CE) nr. 1901/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 privind medicamentele de uz pediatric și de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1768/92, a Directivei 2001/20/CE, a Directivei 2001/83/CE și a Regulamentului (CE) nr. 726/2004 (JO L 378, 27.12.2006, p. 1);
 - (vi) Regulamentul (CE) nr. 1394/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind medicamentele pentru terapie avansată și de modificare a Directivei 2001/83/CE și a Regulamentului (CE) nr. 726/2004 (JO L 324, 10.12.2007, p. 121);
 - (vii) Regulamentul (UE) nr. 536/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind studiile clinice intervenționale cu medicamente de uz uman și de abrogare a Directivei 2001/20/CE (JO L 158, 27.5.2014, p. 1).
3. Drepturile pacienților, astfel cum sunt reglementate de Directiva 2011/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2011 privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere (JO L 88, 4.4.2011, p. 45).
4. Fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe, astfel cum sunt reglementate de Directiva 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE (JO L 127, 29.4.2014, p. 1).
- I. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (ix) – protecția consumatorilor:
Drepturile consumatorilor și protecția consumatorilor, astfel cum sunt reglementate de:
- (i) Directiva 98/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 privind protecția consumatorului prin indicarea prețurilor produselor oferite consumatorilor (JO L 80, 18.3.1998, p. 27);
 - (ii) Directiva (UE) 2019/770 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale (JO L 136, 22.5.2019, p. 1);
 - (iii) Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei 2009/22/CE și de abrogare a Directivei 1999/44/CE (JO L 136, 22.5.2019, p. 28);
 - (iv) Directiva 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe (JO L 171, 7.7.1999, p. 12);

- (v) Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum și de modificare a Directivei 90/619/CEE a Consiliului și a Directivelor 97/7/CE și 98/27/CE (JO L 271, 9.10.2002, p. 16);
 - (vi) Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale nelioale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale nelioale”) (JO L 149, 11.6.2005, p. 22);
 - (vii) Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului (JO L 133, 22.5.2008, p. 66);
 - (viii) Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 304, 22.11.2011, p. 64);
 - (ix) Directiva 2014/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iulie 2014 privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază (JO L 257, 28.8.2014, p. 214).
- J. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (x) – protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatiche:
- (i) Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicatiilor electronice) (JO L 201, 31.7.2002, p. 37);
 - (ii) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1);
 - (iii) Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune (JO L 194, 19.7.2016, p. 1).

Partea II

Articolul 3 alineatul (1) se referă la următoarele acte legislative ale Uniunii:

- A. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) – servicii, produse și piețe financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului:
1. Servicii financiare:
 - (i) Directiva 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) (JO L 302, 17.11.2009, p. 32);
 - (ii) Directiva (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) (JO L 354, 23.12.2016, p. 37);
 - (iii) Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului (JO L 157, 9.6.2006, p. 87);
 - (iv) Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei (JO L 173, 12.6.2014, p. 1);
 - (v) Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338);

- (vi) Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (JO L 173, 12.6.2014, p. 349);
- (vii) Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 (JO L 257, 28.8.2014, p. 1);
- (viii) Regulamentul (UE) nr. 1286/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind documentele cu informații esențiale referitoare la produsele de investiții individuale structurate și bazate pe asigurări (PRIIP) (JO L 352, 9.12.2014, p. 1);
- (ix) Regulamentul (UE) 2015/2365 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare și transparența reutilizării și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 337, 23.12.2015, p. 1);
- (x) Directiva (UE) 2016/97 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 ianuarie 2016 privind distribuția de asigurări (JO L 26, 2.2.2016, p. 19);
- (xi) Regulamentul (UE) 2017/1129 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind prospeful care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau al admiterii de valori mobiliare la tranzacționare pe o piață reglementată și de abrogare a Directivei 2003/71/CE (JO L 168, 30.6.2017, p. 12).

2. Prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului:

- (i) Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (JO L 141, 5.6.2015, p. 73);
- (ii) Regulamentul (UE) 2015/847 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind informațiile care însătesc transferurile de fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1781/2006 (JO L 141, 5.6.2015, p. 1).

B. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (iv) – siguranța transportului:

- (i) Regulamentul (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014 privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului, și a Regulamentelor (CE) nr. 1321/2007 și (CE) nr. 1330/2007 ale Comisiei (JO L 122, 24.4.2014, p. 18);
- (ii) Directiva 2013/54/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind anumite responsabilități ale statului de pavilion referitoare la respectarea și asigurarea aplicării Convenției din 2006 privind munca în domeniul maritim (JO L 329, 10.12.2013, p. 1);
- (iii) Directiva 2009/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind controlul statului portului (JO L 131, 28.5.2009, p. 57).

C. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (v) – protecția mediului:

- (i) Directiva 2013/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iunie 2013 privind siguranța operațiunilor petroliere și gaziere offshore și de modificare a Directivei 2004/35/CE (JO L 178, 28.6.2013, p. 66).